Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

Năm thứ 28
Số 1973
Ngày thứ sáu 17 Mai 1935
Ngày 15 tháng tư (thiếu) năm Ất-hợi

Lục tỉnh tân văn

COFAT

Chủ-nhơn: NGUYỄN-VĂN-CỦA
Mua báo xin trả tiền trước cho ông Nguyễn-văn-Của.
Gởi bài về cho ông Lâm-văn-Ngọ.

XUẤT BẢN HẰNG NGÀY
BÁO-QUÁN: 57, Rue Lucien Mossard — SAIGON
Dây thép tắt: LUCTINH — Dây thép nói: 208

Chủ-nhiệm: LÂM-VĂN-NGỌ
Thay mặt cho tòa báo bên Pháp-Quốc
CORPTINE INTERNATIONAL DE PERLINTE
9, Rue Tronchet — PARIS (Tháp)

GIÁ BÁO
Một năm 12$00
Sáu tháng 6.50
Ba tháng 3.50
Mỗi số 0.05

LÒNG NHÂN ĐẠO

Xem cái đề trên nầy có lẽ một vài bạn đọc cho tôi muốn lên mặt nhà đạo-đức, không khẽo rồi có người lại bìu miệng chê tôi là lếu. Xin thưa, câu chuyện tôi sắp đem ra bàn với các bạn đọc đây cũng như trăm ngàn chuyện khác mà ta không dễ ý đó thôi. Ta không để ý vì ta coi đó là thường; ta cứ để cho nó qua, qua mãi, chớ kỷ thật là một vấn-đề quan-trọng có ảnh-hưởng một cách sâu-xa, gián-tiếp đến xã-hội.

Cái vấn-đề lớn lao như thế không xứng với học-thức của kẻ cầm bút nầy là một, vì phạm-vi nhất-định của tờ báo là hai, và cũng vì bao-nhiêu cái «vì» khác mà tôi chỉ bàn một cách hẹp-hòi, còn phần khác xin nhường lại cho các nhà xã-hội-học và tâm-lý-học có kinh-nghiệm nhiều hơn tôi.

Trước hết ta nên biết lòng nhân-đạo là gì?

Ký theo nghĩa thường mà nói: lòng nhân-đạo (*humanité*) là cái tình (*amour*) tự-nhiên phát-biểu nơi bản-ngã cá-nhân (*le moi individuel*) của một phần nhân-loại — tôi nói một phần vì trong xã-hội hiện giờ cũng có một phần không có lòng nhân-đạo — khiến mỗi khi thấy một người hay muốn nói một cách rộng hơn, một kẻ đồng-loại lâm vào cảnh gì chẳng may ta xót thương, đoái tưởng, lấy hết sức giúp giùm, không phân giai cấp, chẳng nệ khó-khăn...

Một nhà triết-học-kiêm luân-lý-học có tiếng giảng lòng nhân-đạo nhất là ông Michel de Montaigne hồi thế kỷ thứ 16 trong một bài diễn-văn ở Périgord ông có nói: *Lòng nhân-đạo là cái tình-quang vô ảnh đem người đến cõi văn-minh* (*L'humanité est une clarté invisible qui conduit l'homme à la civilisation*). Câu nói ấy đến ngày nay vẫn còn nhiều người truyền-tụng và gần đầy cũng có một ông bạn trong làng văn — tôi rất tiếc vì không nhớ ký tên chi — trong một bài luận về «Tình yêu nước» đăng vào tạp-chí *Nam-phong* hồi năm 1918 (?) đã có đem câu ấy yết lên đầu bài.

Nhà viết tiểu-huyết anh James-Oliver Curvwood tác giả nhiều quyển tiểu-thuyết rất có giá-trị đặng ngòi bút tài-tình của các tay văn sĩ Pháp Paul Guyonnet, Louis Postif, Léon Bocquet, Mudship vân.. vân... dịch ra Pháp-văn, trong một quyển nhan là «Les cœurs lésprus farouches» thuật chuyện một anh chàng Ấn-Độ vô phước ở nhầm cái xã-hội toàn những người không có nhân-đạo, nên anh chỉ sống một đời bao-học trong cái không-khí kinh-khủng, hãi-hùng. Trong quyển ấy có một đoạn ông nói: «*Nếu tôi là Đức Chúa-Trời, tôi sẽ chỉ một đám người đừng dưới tôi mà nói lớn lên: «Ta rất tiếc vì cho bầy cái trí khôn, cái linh tánh hơn các động vật khác, mà bầy không biết yêu nhau, không biết kết đoàn thể, không biết lấy lòng nhân-đạo đối đãi lẫn nhau.*»

Cũng còn các nhà khác như bên Pháp có La Ro hefoucau'd, La Bruyère, bên Anh có Rd P. Lepers, Daniel de Foë, H. Ewers, R. L. Stevenson, bên Đức có Emmanuel Kant, Henri de Kleist v.v... trong nhiều quyển sách thường phiền hà về nỗi những nước bán-khai (*demi-civilisé*) người ta thiếu lòng nhân-đạo lắm. Tôi rất tiếc vì nơi đây tôi có hơi lạc-đề, nên tôi không thể lục hết những câu quí-giá còn mài với thời-gian ấy trình với các bạn. Chớ có dịp khác tôi sẽ nói tới.

Xem thế thì biết các nước văn-minh hộ thường quan tâm đến lòng nhân-đạo nhiều lắm.

Một nước mà cả dân có lòng nhân-đạo thì tự nhiên có giây đoàn-thể, hễ có giây đoàn-thể thì nước ắt mạnh. Hiểu vậy rồi ta mới biết lời ông Montaigne nói rất đúng.

Nước mình, xem đã đặng mấy người để ý tới lòng nhân-đạo? Gần đây cũng thấy một ít người vì lòng nhân-đạo mà lập ra nhà phước-thiện, cơm thất-nghiệp, hội dục-anh, cấp học-bổng... Đó là một đều đáng mừng ở tương-lai, mà rồi đây thế nào thời-thế cũng nảng đút thêm nhiều người như thế nữa. Đặng hay chăng? Đó là một câu hỏi để cho thời-gian trả lời mà ta nên mong mỏi.

Song hiện giờ, đều đáng trách nhứt là có những người ích-kỷ quanh năm chỉ lo tư-lợi, đã không vì lòng nhân-đạo mà giúp ích cho đồng-loại mà mỗi khi họ thấy ai giàu lòng nhân-đạo hơn họ thì họ nhao-nhao lên nào là nói xấu, nào là công-kích muốn làm cho người ta ngã lòng, nhưng mà lời của kẻ ấy thế nào làm ngã lòng người ta được. Họ ích-kỷ tiền-bạc, công cán, thậm cho đến cảm tình họ cũng ích-kỷ, thì thật đáng chê và đáng tiếc. Hạng nầy sản-xuất đa số ở

LƯ KHÊ

(Coi tiếp trương nhì)

Lễ rước Phật ở Đế thiên Đế-thích

Quan Thông-đốc Pagès đả lên Cao-miên

Quan Thông-đốc Namkỳ đả đi hồi sớm mai ngày 16 Mai lên Cao-miên để đến dự lễ sanh nhựt của đức phật Thích-ca rất long trọng ở tại Đế-Thiên Đế-thích.

Người phóng-sự của các báo Saigon đặng giấy mời của quan Khâm-sứ Cao-miên cũng đả lần lượt lên Đế-thiên Đế-thích

∴

CÁC HOÀNG-TỬ AI-LAO CÙNG ĐI DỰ LỄ

Hoàng tử Savang, Khampane, Souphan và Tharangay, con vua Ai-lao có được vua Cao-miên mời, đả tới Namvang bửa sớm mai nầy và ở tại dinh quan Khâm-sứ.

Trưa lại các hoàng-tử đặng nhà vua tiếp rước trọng hậu. Các ngài có đến viếng đền vua, chùa bạc và kho-sách nhà vua.

Bửa 16 Mai nầy, các ngài đi lên Slemréap, ở tại đây cho đến khi mãng cuộc lễ rồi ngài trở về Namvang, lưu lại từ ngày 20 tới 24 mai ngụ cư lễ khánh thành trường Pâli ở Kompongchnang.

Các vị hoàng-tử sẽ trở về Luang-Prabang ngày 22 Mai và sẽ ghé tại Saigon.

XE MÁY CÓ CÁNH

M. Tăng Nguyệt Huê, thợ kỹ hàng buôn, vào sở có việc, để xe máy ở phía ngoài.

Chừng thấy ra, thấy không thấy xe máy ở đâu.

Anh bỏi nhà hàng kia cũng bị mất quết một cái xe máy nữa.

Ở Saigon, nghề thời xe máy thiệt là thạnh-hành quá, từ rày sắp lên nên vất xe máy trên vai thì khoi mất.

Tin vắn

Tại Paris, bửa sớm mai ngày 14 Mai có cuộc thao luyện đầu tiên về việc phòng thủ địch quân trên trời.

∴

Tiếng ồc thổi vang động và ở tại xóm Saint Germain pháo thăng thiên đốt lên sáng trời như xảy ra hoả hoạn lớn.

∴

Lính cảnh-sát và lính chữa lửa thấy đều mang mặt nạ chạy tới chữa lửa.

∴

Đội quân Hồng-thập-tự mang mặt nạ rùng rùng kéo dẫn chia ra các nẻo đường để cứu chữa những người bị thương.

∴

Cuộc thao luyện nầy, theo lời viên cảnh-sát trưởng, đặng kết quả mỹ-mãn.

∴

Chánh phủ Trung-hoa có ý muốn thân thiện với Đông-pháp nên vừa rồi định kiếm cách thế giảng tiện cho người Đông-pháp sang du-lịch bên Tàu.

∴

Vậy nên Chánh phủ Trung-ương có tư lịnh cho các hãng tàu biển trong nước phải sự giá quá giảng.

∴

Hiện nay, đi từ Saigon qua Hongkong trả tiền tàu có ốp.

Vè tai nạn ở hầng rượu Bình-tây

Đả đem tử-thi của hai người bạc phước lên rồi

Hai người cu-li đào mương cho nhà máy rượu Bình tây bị đất sụp đề ở dưới, hôm qua người ta đả moi tử-thi lên rồi

Công việc đem tử thi lên cũng khó khăn lắm. Vì hai người cu-li nầy rút cây chôi, nên đất sụp Bầy giờ người ta sợ đất sụp nữa phải đặt cây chôi khác, rồi mới moi đất lên.

Một cái tử-thi lấy lên hồi sáng hôm qua, và một cái mol lên cùng hồi chiều hôm qua.

Ngược bị lủng, thân thể bầm bầy. Như vậy là lúc đất sụp, hai người ấy đả thác ngay khi đó, rồi dầu có mol lên kịp cũng là đem tử-thi mà thôi.

Thương hại quá!

ĐÁNH ĐỀ CHO 700 NGƯỜI BỊ CHÔN SỐNG

Bửa qua, chúng tôi có đăng tin nói hầm mỏ ở Linchouan sụp, chôn sống 700 người. Nhà chức trách lo moi đất lên để cứu cấp.

Nhưng nay lại có tin ở Bắc-kinh nói tin ở Ts-nam-phủ đưa về, báo rằng công-việc cứu cấp đành tuyệt mối hy-vọng rồi. Người ta phải thôi công việc cứu cấp, vì nước lớn tràng ngập hầm mỏ hết.

Thế là đành ngộ 700 người bị chôn sống Tội-nghiệp thay cho số kiếp người lao động biết bao!

Vụ ông Deschamps

Vụ quan hai Deschamps, cựu máy ở tàu ở Artaguan đến nay cũng không thấy gì mới lạ nữa.

Hồi sơ còn nằm ở sở mật-thám và quan bồi-thẩm? ý bắn chờ nó, để khỏi sự điều-tra. Có lẽ vụ nầy sẽ có nhiều điều lạ mà ai không ngờ trước được.

Hình như có một bức giấy thép, giong như nầy.

Kỳ tới, nó (Deschamps) sẽ đem sáng (essence) và đồ chơi bằng cách thường

Bức giấy thép ấy có hai nghĩa, sống có lẽ là lời mà đồ chơi là truyền-đơn hay khí-giới chăng?

Vụ nầy bí-mật thật, bầy giờ a không thể đoán trước nó ra thế nào được.

Một vị quan Xiêm đến tập sự sở Tạo-tác Đông-pháp

Chánh-phủ Xiêm mới cho hay rằng M. Luang Upakor Pathavila chức việc sở Tạo-tác và thành phố bộ nội vụ được lịnh qua Đông pháp để tập sự những khoa: tạo-tác thành phố, họa đồ, cầu quán-cống và cách thức tu bổ kiểu lộ, v..v..

Ngài sẽ qua tới Saigon ngày 21 Juillet tới đây và định đi viếng các nơi trong 5 ngày rồi sẽ bắt đầu tập-sự.

Vô hy-vọng về ái-tình

CÔ ĐÀO HÁT BÓNG BETTY HAMILTON TỪ TRÊN LẦU 11 NHẢY XUỐNG

Nói tới tên Betty Hamilton, tưởng người mình phẩu nhiều hau lắm, chớ không đều biết là một ô đào danh tiếng ở Hollywood (Huê-kỳ)

Cô thường đóng trò cặp với Douglas Fairbanks và Clike Brooks được công chúng hoan-nghinh lắm. Cô đã có lần uống thuốc độc để thoát trần, nhưng lương-y cứu khỏi. Người ta định rằng thế khỏi phen nầy, bầu về sau cô đuổi cái ý muốn tự tử đi. Nào ngờ..

Nào ngờ hôm chủ nhựt, cô ở đọn phòng cho cô, thấy cô mở cửa sổ mau lắm, rồi phóng ra trên không-gian.

Phòng cô ở thuộc về từng lầu thứ 11 chớ phải thấp sao. Nhưng cô không chết lập tức trí cô vẫn tỉnh và cô than phiền rằng:

Không ai đủ can đảm mà giết chết giùm tôi sao?

Người ta chở cô đi nhà thương tới nơi thì cô thác.

Cô Betty tự-tử làm cho dư luận Hollywood xôn-xao và cảm-động lắm. Nguyên cô mấy tháng nay không đóng trò, và trí cô nghĩ cho nghề của cô đã dở, và lại «người chồng tương-lai» của cô lại phụ-rẫy cô.

Thất vọng về danh vọng, về tình ái, cô thì tìm cái chết là yên vui!

VỤ CHÉM NGƯỜI Ở CHỢ THỊ NGHỀ

Thầy thơ-ký Trương-văn-Hay giữ giấy việc cho hãng dầu A-té-Á (C.F.A. P.) ở Thanh-mỹ-An, vừa rồi, thấy ngủ trước nhà.

Đến 2 giờ khuya đêm 5 Mai trong lúc thầy đang ngon giấc bỗng thấy bị người chém vào mặt một lát dao dứt mũi.

Người chém vụt chạy mất.

M. Hay có đến làng thưa

Thủ oán hay là vì tình?

Xe hơi cán người trọng bịnh

Dâm chạy mau trong châu thành Saigon

Sớm mai ngày 15-5-35, 10 giờ 15, tại đường Mac-mahon, trước tiệm giầy Bata, có xảy ra vụ xe hơi cán người trọng bịnh như vầy:

Chiếc xe hơi hiệu Hotkhiss số C 9359 của Mme Huỳnh-thị Hué ở đường Louvain số 108.

Chiếc xe nầy do một người Tây mướn, chạy rất mau, đụng nhằm M. Dương-văn-Hựu đi bộ bên lề đường.

Vì xe chạy mau quá nên tên sớp-phơ thắng không kịp.

M. Hựu bị gẫy chơn và bị lỗ đầu. Khi linh đến làm biên-bản, người Tây ngồi trên xe gây với người linh, linh sợ bèn chạy về cho ông Cò hay đến làm ăng-kết.

M. Dương-văn-Hựu thì được chở đến nhà thương.

CHIẾC TÀU BAY KHÔNG-LỒ

Bên Pháp, xưởng mới đóng xong một chiếc tàu bay theo kiểu chiếc Emeraude.

Chiếc tàu bay nầy tên là Dewoitine-Antarès, chế-tạo đặng vững vàng lắm.

Hiện giờ người ta còn đang đem ra bay thử.

Có lẽ chiếc tàu bay không-lồ nầy sẽ đem ra bay đường Pháp-Đông-pháp trong khoản tháng Juin tới đây.

Có tin chắc rằng chiếc tàu bay Dewoitine-Antarès khởi sự bay khỏi Toulouse hồi 8 giờ 30 để thử tài đều dài của nó nơi đường hàng không miềng Nam-Mỹ.

THỜI-SỰ THẾ-GIỚI

ĐIỀU-ƯỚC TIỆP-NGA. — NHỰT ĐEM CHIẾN-THUYỀN QUA GẦN BỜ BIỂN HUÊ-KỲ MÀ TẬP TRẬN. — THỦY-PHỦ TÀU BÊN PHÁP ĐÌNH-CÔNG. — NÊN THƯƠNG MẠI ĐỨC LỒ LÀ. — CUỘC ĐẤU PHIẾU CỦA DÂN-CHÚNG Ở PHI-LUẬT-TÂN

Nói theo gương nước Pháp

Prague. — *Nước Pháp và Nga Sô-Viết lập hòa-ước với nhau, các nước khác đều công-nhận cho là hợp lẽ lắm.*

Hiện nay Tiệp-khắc đã cùng Nga bàn tính về lập hòa-ước y như nước Pháp vậy. Tờ hòa-ước Tiệp-Nga đây cũng nói về việc tương-tế.

Cả đều tờ Tiệp-Nga có khoản nầy giao gả lắm: những điều kiện được thiết-hành đúng là khi nào nước Pháp chịu giúp một nước trong hai nước ấy trong lúc bị người ta xâm phạm.

∴

Cuộc tập trận thủy chiến ở thái-bình-dương

New-York. — *Huê-kỳ đem chiến thuyền ra Thái-bình-dương tập trận, giả như đánh quân Nhựt, và cốt độ sức không-quân của Nhựt. Còn Nhựt cũng đem chiến thuyền ra phòng ngự và cũng xẻ ra ven bờ bên kia tập trận chơi.*

Dư-luận thế giới sôi nổi về tin nầy dữ lắm. Người ta sợ cho hai bên bàn đầu giả ý chơi, rồi làm thiệt nhau thì bầy đặt.

Cứ do theo tin điện-tín ở Đông-kinh thì cuộc tập trận nầy lớn cho nhơn-dân Huê-kỳ xôn-xao hơn hết. Viên phó thượng-thơ bộ Hải-quân Huê-kỳ có binh-phẩm về việc nầy. Theo ông, thì sự Nhựt đem quân lập trận gần bờ biển Huê-kỳ là không có hại gì cả, miễng là chiến-thuyền Nhựt đứng cách bờ biển 2.000 cây số thôi.

Bên như sự Huê-kỳ dòm hành tình-hình không-quân của Nhựt là việc không đúng với sự thiệt.

∴

Nên thương-mãi của Đức bị lỗ-lã nữa

Berlin. — *Hôm qua, đã có tin nói nên thương-mãi Đức lỗ-lã nhiều lắm, nay nên biết một vài con số trong cuộc ấy ra sao.*

Về tháng Avril, công việc xuất-cảng thất đi tới 19 triệu đồng mấ khác. Số nhập-cảng tới 359 triệu, còn số xuất-cảng thì có 340 triệu thôi.

Hồi tháng Mars, số xuất-cảng dư tới 12 triệu. Số đi tháng Avril, việc xuất-cảng sụt như vậy là do số nhập-cảng nơi Brésil nhiều lắm.

∴

Thủy-thủ mấy hãng tàu làm reo

Paris — *Nhơn công-ty hàng hải Bai-lê-đương có ra điều-lệ để thủ thủ, nên thủy thủ ở tàu Chauplain, Lafayette, Normandie đều làm reo.*

Thủy-thủ tàu Champlain đều kéo nhau lên bến Le Hâve e, làm tiêu không chạy được. Bảo hại 300 hành-khách phải ở lại lên châu-thành mướn khách sạn mà nghỉ.

Việc làm reo đây là do điều-lệ bất công với họ, bởi vậy thủy-thủ phải đoi-bỏ tàu đi lên Paris. Bộ việc bất-hành, nên nay có 2.000 thủy-thủ cần không chịu xuống tàu.

Cuộc đấu phiếu chúng-dân ở Phi-luật-Tân

Manille. — *Sau cuộc đấu-phiếu của chúng-dân ở Phi-luật-Tân thấy đại đa số đều bằng lòng Hiến-pháp của Huê-kỳ ban cho.*

Trong 29 phòng đấu-phiếu ở Manille, có 5.403 là thăm bằng lòng và 106 là thăm phản đối.

∴

Sau cuộc phiến loạn của đảng Sakdalistes, sở cảnh sát đã bắt đặng 600 người tình nghi.

Theo tin của Chánh-phủ thì trong số 1.700.000 là thăm, đảng Sakdalistes chỉ chiếm đặng 20.000 thăm mà thôi.

∴

Tin giờ chót, số thăm công-nhận bản Hiến-pháp là 1 triệu 157 ngàn 962 là. Còn thăm nghịch chỉ có 39.920 là mà thôi.

Cứ như thế mà tính ra thì đại-đa-số thăm thuận chiếm 25 phần hơn.

Hiện nay chánh-phủ đang lo thiết-hành bản Hiến-pháp đến 1945 thì Phi-luật-tân mới được hoàn-toàn độc-lập.

M. ĐẶNG VĂN NGỌC BỎ NHÀ ĐI ĐÂU?

M. Đặng-văn-Ngọc người Bắc-kỳ làm lon-ton cho hãng dầu A-té-Á gần 2 năm nay.

Thứ bảy tuần rồi, anh ta bỏ nhà đi đâu mất biệt tin tức tới bây giờ.

Theo lời của vợ anh khai thì hồi 4 giờ khuya đêm 4 Mai, có một chiếc xe hơi lại ngừng trước nhà: trên xe có 3, 4 người Annam và 1 người Tây.

Nghe có người lại kêu cửa, anh Ngọc thức dậy, mấy người kia nói chuyện chi với anh Ngọc một bài, rồi Ngọc lên xe đi tuốt, đến mấy bữa rày mà không biết đi đâu.

Ông chủ sở Á-té-Á, M. Berme rất chú ý về chuyện nầy và mấy ngày có đến hỏi tin tức ở các bốt, mà chưa thấy mảnh mối chi cả.

XIÊM KHÔNG NHƯỜNG BỘ CHO TÀU

Ai cũng biết rằng vì chánh-phủ Xiêm ra luật gắt gao đối với các trường học Huê-kiều trong xứ, nên các trường học ấy đều đóng cửa.

Quảng-đông lại không chịu tiêu-thụ gạo Xiêm và các nhà xuất-cảng gạo Xiêm cũng không mua lúa gạo ấy, cốt để kêu nài.

Muốn cho sự kêu nài có đắc-lực, nên viên sứ-thần Tàu ở Đông-kinh có gởi tờ kêu nài với sứ-thần Xiêm cùng ở tại nơi ấy. Nhưng không rõ vì sao lại chưa thấy trả lời.

Cứ như tin ở Thượng-hải thì Tàu bàn kỳ hòa ước thương-mãi với Xiêm, và có điều-kiện nói về các trường học. Nhưng hình như chánh-phủ Xiêm giữ vững và kiếm lời khôn-khéo mà thối-thoát sự kỳ hòa ước ấy.

Thế là Xiêm không chịu nhượng bộ cho Tàu, trái lại Tàu phải sợ Xiêm đó.

Muốn kỷ - niệm tờ hiệp ước thương mãi giữa Trung-hoa và Đông-pháp

Vì muốn kỷ - niệm hiệp ước thương-mãi của Trung-hoa và Đông - pháp, nên phòng Thương - mãi Saigon đã định treo cờ Pháp và Trung - hoa, trên nóc nhà trong 8 ngày.

Hai thứ cờ treo song song nhau đã tỏ ra cái hy - vọng của hai xứ từ đây sẽ liên-lạc về vấn-đề kinh-tế.

Tường phòng thương - mãi Huế - kiều ở đây nên tổ chức một cuộc kỷ niệm sao cho ra vẻ long-trọng là hơn. Vì phòng thương-mãi Saigon đã bày tỏ sự mừng vui ra rồi đó.

15 nhà thuốc phá rượu thuốc bị phạt

Hà nội. — Nghị-định ngày 18-10-21 của quan Toàn quyền, buộc người nào đem rượu trắng chế làm rượu thuốc, phải đến xin phép quan Giám-Đốc Thương-chánh, và phải lấy giấy ở tại Đoan với đóng tiền 3p.

Mới đây, ở Hanoï và Gia-lâm, có hơn 15 nhà thuốc bắt tuân bị sở đoan bắt và phạt 50 quan mỗi khoản.

Thấy nhiều người bị, các hiệu thuốc họp để phản kháng. Nhà Đoan hỏi sao nghị định ra năm 1921 tới bây giờ mà chẳng thi hành liền, để tới bây giờ ?

Soude caustique

(Tục kêu là Tách)

Thứ thuốc hóa học nầy thường dùng để làm giấy hoặc làm savon.

Ấy là một chất mạnh lắm; ở nơi vào rơm, tre hoặc vải rách không bao lâu nó ăn mấy còn nầy thành như bột để làm giấy. Soude caustique nầy dính tay thì nó cháy tay, phòng tay, cũng như đụng vào lửa vậy.

Người ta làm savon cũng dùng nó với dầu mà làm ra. Nhưng phải dùng cách nấu theo savon Marseille, nấu cho lâu, cho nó ăn dầu cho hết rồi phải để nó lóng lại nếu cần soude nó bị xuống, không lộn vào savon. Nếu nó lộn vào savon thì thành ra savon xấu, giặt nó ăn tay và làm cho y phục mau vàng, mau mục.

Thứ nhứt là savon khuấy sống hay làm mục y phục, vì không có nấu nên dầu ăn không hết tách (soude caustique) nên nó hay làm mau hư, mục y phục.

Savon sống nầy tuy nhiều bọt, nhưng mà lấy làm hại cho y phục, vì tách nó mạnh lắm. Tuy rằng liền một chút, mà việc thiệt hại cho người dùng savon nhiều lắm.

Có người hỏi : « Làm sao mà biết là savon khuấy sống ?

Trả lời : « 1° — Savon sống coi nó không liền lạc miếng savon. Coi cho savon làm mà sẵn sàng; 2° — Savon sống hưởi nó hôi dầu và hơi chua (acide), phơi nắng nó ướm dầu ; 3° — Savon sống giặt nó nhớt tay, mau hao mà nó ăn tay; 4° Savon sống bỏ vô nước không bao lâu nó tan rã ra hết.

Muốn khỏi mấy sự hại nầy, xin quí vị mua savon Việt-Nam dùng thì chắc y, vì savon Việt-Nam nấu đúng cách Marseille, dùng dầu và hóa học nhứt hạng.

Savon Việt-Nam giặt mau sạch, không ăn tay, không hư hao y phục và giá rẻ không mắc hơn mấy thứ savon khác bao nhiêu. Savon Việt-Nam bỏ vô nước không rã, không tan

Một người thường dùng savon.

NHỜ ĐỌC

Pháp-hoa Việt từ thoại

RƯỢU BẠT-HÀ GET

PIPPERMINT

GET rượu nầy uống đã mát mà vô mặt khan tiếng.

MUỐN BÁN

Một cái xe hơi mui kiểu hiệu Delahaye conduite intérieure bảy chỗ ngồi. Giá thật rẻ.

Ai muốn mua xin mời đến báo quán thương nghị.

Lòng nhân đạo

(Coi tiếp theo trương nhứt)

giữa xã-hội mình hưng mà rồi dây dàn càng tiến-hóa thì hạng đó cũng sẽ bị thời-gian dần dần tiêu giệt.

Nay ta thử đứng vào địa-vị khách quan xét coi nguyên do tại sao mà những hạng vừa nói trên lại không có lòng nhân-đạo?

Tôi không tin theo thuyết định-mạng (*déterminisme*) hay một tôn - giáo nào mà bảo rằng khi mới ra chào đời trời đã phú cái tánh ấy cho họ, hay tại kiếp trước họ đã bị người bạc đãi nên kiếp nầy họ phải ích kỷ mà trả thù (!) nhưng tôi chắc chỉ có ba cớ :

1° Tại ít học ;

2° Tại sanh nhằm một cái gia-đình giàu có, không từng làm cảnh khốn cùng ;

3° Từ nhỏ đến lớn chỉ gần gũi, tiếp xúc với những người vô nhân đạo.

Tại ít học — Sự ít học là một đều hại nhứt, một điều khuyết điểm nhứt ở tư cách làm người. Vì ít học nên họ không thấy xa, hiểu rộng, họ họ cứ tưởng trong đời chỉ có một mình họ, còn nhân loại chung quanh họ cứ cho không có ảnh-hưởng gì đến họ nên họ không biết tới.

Có người ít học mà giàu lòng nhân-đạo, nhưng hạng nầy ít lắm chỉ đừng vào một trường hợp đặc-biệt (*cas exception el*). Một đôi khi có người tuy là có học thức mà vẫn vô nhân đạo. Hạng nầy từ bao giờ tới bây giờ xã-hội không kể tới thì ta còn nhắc chi nữa.

Tại sanh nhằm gia-đình giàu có. — Thường những kẻ đặng cái may mắn ở vào một nhà giàu có trọn đời chỉ biết xa-hoa lẳng-phí nên mỗi khi thấy ai nghèo đói, khổ sở đến cầu lòng nhân - đạo thì họ cho đó là hạng thấp hèn, không đáng kể tới. Họ có óc phân giai-cấp như thế thành ra họ không có lòng nhân đạo.

Tại gần người vô nhân-đạo. — Sách có câu : Hạng quân tử mà lần trong đám tiểu-nhân thì cũng trở nên kẻ tiểu-nhân. Những kẻ từ ban sơ óc còn non nớt đã tiếp xúc hấp thụ cái không-khí của những kẻ vô liêm-sỉ, vô nhân - đạo thì tự nhiên trong óc đã tiềm - nhiễm cái tánh xấu xa ấy. Phần nầy là phần nhiều nhứt mà ta thường thấy.

Kết-luận bài nầy tôi chỉ nói : Lòng nhân-đạo là một đều cần thiết phải có ở một dân - tộc cũng như khí - giới (*armes*) cần phải có trong liệt-quốc. Hai mặt tuy vẫn khác nhau nhưng suy ra cũng chỉ là một, có khác chăng là chỉ khác một bên giúp ích cho như-e một cách trực tiếp còn một bên thì giúp một cách gián tiếp thôi.

Dân tộc nước mình bao giờ mới giàu lòng nhân đạo? Một câu hỏi tuy khó trả lời, nhưng thấy cái hiện-tại tốt đẹp ta có thể đoán cái tương lai rực rỡ sẽ đưa đến cho ta m t r gày kia một ng y mà ta hi-vọng chờ trông mong mỏi...

Cuộc đua ngựa Saigon

Saison Officielle 1934-1935

KỲ THỨ HAI MƯƠI BẢY

Chúa-nhựt 19 Mai 1935.

Lời bàn

ĐỘ THỨ NHỨT

Phần thưởng Vang - Vinh

Độ trơn chấp chạy 1500 thước cho ngựa ta hạng B, 3 và 4 tuổi chạy chung

Ngoc-Lang	50.5
O-Co	43.
O-Ngoc	38.
Vang-thanh-Loi	35.
Kilkerley	29.5
Dam-Van	27.5

Độ nầy Ô-Cờ và Ô-Ngọc sẽ tranh nhau kịch liệt ai cũng thấy rõ vậy hết. Thử đánh ngược Vang-thành-Lợi trúng khá tiền.

Ngọc-Lang quê mới mạnh không nên lo.

Tôi bàn : Ô-Cờ nhứt,
Ô-Ngọc, nhì.
Ngược : Vang-thanh-Lợi.

∴

ĐỘ THỨ NHÌ

Phần thưởng Consolation

Độ rào 1500 thước, cho ngựa ta hạng C từ 4 tuổi sắp lên chưa ăn độ trong mùa nầy

Hercule	45.—
Galopin II	41.
Kim-Sang	41.
O-Hung	45.
Mélia	45.
Fan Fan	40.
Impérator	45.
Vinh-Long	43.5
Dam-phi-Van	41.

Đạm-phi-Vân nhảy rào cũng có thể ăn đã dàng được, vì nó cao thước. Galopin và Kim-Sang cũng có hy vọng nên nhảy được. Vinh-Long nhảy giỏi cũng có thể ăn ngược được.

Tôi bàn : Đạm-phi-Vân, nhứt
Kim-Sang, nhì,
Ngược : Vinh - Long.

∴

ĐỘ THỨ BA

Phần thưởng Brin d'or

Độ trơn bàn 1000 $ chạy 1500 ngựa lai từ 4 tuổi sắp lên chưa ăn đến 500 $ trong mùa nầy

Chantebrise	31.5
Flèche d'Argent	47 5
Kim-Hué	33.5
Agenda	33.5
Hồng Vân	33.5
Huỳnh-Biêu	47.

Huỳnh-Biêu vô chạy với đám ngựa quê nầy nó nuốt sống hết cho mà coi. Flèche d'Argent đi khéo cũng có hy-vọng vì placé được. Chantebrise đi nhẹ cũng có thể tranh được.

Tôi bàn : Huỳnh-Biêu, nhứt.
Flèche d'Argent, nhì,
Ngược : Chantebrise.

∴

ĐỘ THỨ TƯ

Phần thưởng Ngọc-Nữ

Độ trơn chấp chạy 1500 thước thước cho ngựa ta hạng C. từ 4 tuổi sắp lên, chưa ăn đến 500 $ trong mùa nầy

Double Event

Galopin 2	43.5
Gold Flag	32.
Rayonnant	37.5
Kim-Trọng	31.
Dam Anh	38.
Lipton	33.
Dam-Voi	38.
Dragon Noir	46.
A Thlock	35.
Héréditaire	48 5
Kang-ngan Espoir	32 5

Héréditaire đi 48.5 không phải là nặng, đối với lúc nó sung sức chớ lúc nầy nó xuống chưa khó ăn chớ không phải đã.

Lipton và Kang-ngan Espoir cũng có hy-vọng ăn được lắm. Rayonnant, Đạm Voi và Đạm-Anh tôi sự không làm gì được.

Tôi bàn : Lipton, nhứt,
K. ngan Espoir và Héréditaire nhì
Ngược : A Thlock.

∴

ĐỘ THỨ NĂM

Phần thưởng Tourgourt

Độ trơn chấp 1500 thước cho ngựa Arabes từ 3 và 4 tuổi chạy chung

Attala	61.5
Nétia	54.
Nesma	72.5
Nétiza	65.
Ouled Nail	67 5
Ramona	56.5

Độ ngựa arabes nầy đã cho tài tử cởi tôi thấy Attala có hy vọng ăn được Ramona và Nétia chớ nhẹ nên để ý có thể ăn ngược được.

Tôi bàn : Attala, nhứt,
Nétia, nhì,
Ngược : Ramona.

∴

ĐỘ THỨ SÁU

Phần thưởng Azais

Độ trơn chấp chạy 1200 thước cho ngựa ta hạng C từ 3 và 4 tuổi chạy chung

Double Event

Galop'n 2	46.5
Anh-Vân	33.
Kim-Sang	48 5
Gold Flag	32.
Hoi-Bea	43.
Fan Fan	41.
Phi-Hung	32.5
Ma Jolie	27.5
Kim-Tiên	27.5
La-Cơ	33.

Gold Flag còn ăn được nữa đi 22 nhẹ lắm lại đường 1 200. Phi-Hùng và Anh-Vân chớ nhẹ cũng có thể trông cậy được. Bề ý Fan Fan đương lên chưa.

Tôi bàn : Gold Flag, nhứt
Phi-Hùng và Anh Vân, nhì,
Ngược : Fan Fan.

∴

ĐỘ THỨ BẢY

Phần thưởng Rouvelet

Độ trơn chấp 1500 thước cho ngựa lai từ 4 tuổi sắp lên chưa ăn đến 500 $ trong mùa nầy

Ngoc-Dinh	47.5
Huỳnh-phi-Long	44.
Diamant	41.
May Flower	36.5
Shell	50.

Con Shell nó ăn đám nầy rất dễ May Flower chớ nhẹ nên để ý Diamant cởi khéo cũng có hy vọng.

Tôi bàn : Shell nhứt,
May Flower, nhì,
Ngược : Diamant.

∴

Nhứt chắc : Đạm phi-Vân
Nhì chắc : May Flower

Thử đánh Double Event

Lipton	×	Gold Flag
Kang-ngan Espoir	×	Phi-Hùng.
Rayonnant	×	Anh - Vân.

Thân-Công

CÙNG SỚP PHỞ XE BÒ VÀ NHỮNG NGƯỜI MUỐN LẤY GIẤY CẤM BÁNH XE BÒ

Trường xe hơi Trịnh-hưng-Ngẫu, 95 bis đường Lagrandière Saigon mới in ra một cuốn sổ nhỏ đặng làm giấy thầy thuốc cho các anh sớp phở xe đó theo luật của quan Toàn-Quyền mới ban.

Người nào muốn sao lấy giấy xe đó thì lúc thì đưng giấy đó, sau lại Trường-Tiên (có bết xe) trả lại đặng cầm xe đó khỏi tốn một cái giấy thầy thuốc khác nữa.

Đều ấy Trường Xe Hơi đường Lagrandière làm mau và giá rẻ hơn các nơi. Xin chư vị chủ ý và nói giùm với anh em.

MUỐN BÁN

Một sở đất tọa lạc tại Saigon góc đường Thevenet và Flandin đặt thành 5894 thước vuôn. Giá rẻ.

Ai muốn mua xin mời đến báo-quán thương nghị.

CÙNG CÁC NHÀ BUÔN VÀ QUÍ VỊ TIÊU THỤ THUỐC ĐIẾU

ĐẠI - NAM

Nhơn vì muốn lo cho thuốc được bảo hạng và bởi giá chế-tạo thuốc ĐẠI-NAM rất cao, phần thuế đánh thuốc lưu-hành tăng lên gấp hai từ hồm 14 Mars rồi, nên chúng tôi buộc lòng phải báo cho quí vị hay rằng kể từ 15 Juin về sau không còn đổi bao không thuốc ĐẠI-NAM nữa.

Phương-pháp nầy là cốt ý chúng tôi lo chế thuốc ĐẠI NAM được hạng trên mà nhiều người vẫn chọn mua hút.

Công-ty thuốc lá Thuộc-địa.

TIN VẮN

Nghe rằng M. Antoine Đại, Cựu Giáo-sư âm nhạc Cơ Binh Thủ Hộ Nam-kỳ, vào giúp Trường Ecole Commerciale Thanh-Tâm, 79-81-83 đường Huỳnh-quan-Tiên, dạy Musique và Solfège đủ các thứ đờn (Violon, piano, Mandoline, accordéon etc..) cho anh em chị em ham mộ về khoa âm nhạc hay học để thi Brevet.

Mỗi tháng ông chỉ lấy :

SOLFÈGE . . . . 3$00
Musique et Solfège. 5 00

Ho lao

Chớ nên thấy ho thường mà không lo điều trị, nếu để lâu sẽ thành ra ho lao.

Phải trị lập tức khi mới ban sơ bằng thuốc PULMOGENINE ba, bốn lần mỗi ngày. Một muỗn canh với một chúc nước trà, sẽ đáng hiệu nghiệm, đã trừ đặng ho và bổ phổi.

PULMOGENINE là một thứ thuốc trị bịnh ho rất thần hiệu.

Hỏi người bịnh nào đã dùng thuốc PULMOGENINE rồi thì sẽ rõ sự hiệu nghiệm của nó.

Pulmogenine bề lớn giá 1$50

Lời rao

Do theo sự tăng thuế thuốc lưu hành mà từ bấy lâu chúng tôi vẫn gánh trọn một mình, nên nay chúng tôi rất tiếc mà báo cho bạn hàng biết rằng kể từ 15 Juin tới, không thể nào chúng tôi tặng thưởng trong sự mua thuốc điếu TAM-KỲ nữa được.

Phần thưởng nầy là tặng một gói 20 điếu cho bạn hàng nào đem lại 10 cái bao không.

Sự nhứt-định của chúng tôi là cốt ý đảm-bảo với các vị hút thuốc rằng không có gì thay đổi trong việc chế-tạo, trái lại mỗi ngày chúng tôi vẫn cố rằng làm cho thuốc điếu chúng tôi được ngon như các thứ thuốc ngon khác và mục-đích là giúp ích cho nghề trong thuốc rong xứ với sự tiêu-thụ của nó.

Công-ty thuốc lá Đông Pháp.

NÊN BIẾT !!!

Restaurant HUÊ-KỲ ở tại Nhựt bả hồi Cholon

Bổn hiệu hàng ngày, hay đêm đều có bán cơm khách-trú đủ các thứ đồ ăn Tàu, sớm mai 9 giờ cho đến 3 giờ khuya đều có bán đồ ăn gia-vị, trà, rượu có đủ thứ. Lại quí khách muốn vui kêu điểm xềm (chantouse) đến đờn ca xướng hát, bất luận giờ nào đều kêu được cả, bổn hiệu có phòng riêng sạch sẽ và có vệ-sanh theo cách kim thời, có quạt máy (Ventilateur plafond ou portatif), có người thông ngôn và hoy tiếp rất ân cần tế-nhị vui vẻ, như có đặt đồ ăn đem về nhà cũng sẵn lòng, hay là đến tới nhà nấu cũng đặng nếu chạy là đi xe ta. Vậy kính mời quí ông quí bà trước đến mua vui sau thử đồ ăn tốn bổn hiệu đều rẻ hơn các nơi vì ngon ngôn ngon

Restaurant Chinois HUÊ-KỲ

N° 37, Rue d'Arbans — CHOLON

CUỘC THI ĐẶC-BIỆT CỦA

TÂN-THỜI TUẦN BÁO

Hai cuộc thi «Tranh khôi-hài» và « Đoản-thiên tiểu-thuyết » của bạn đồng-nghiệp « TÂN-THỜI ». Người nào cũng đều có thể dự, khỏi tốn kém gì cả

Giá trị hai phần thưởng bằng nhau

(Nghĩa là phần thưởng nhứt về cuộc thi tranh khôi hài 30$ thì phần thưởng nhứt về đoản-thiên tiểu-thuyết cũng 30$...)

PHẦN THƯỞNG NHỨT : 30$ 1 năm báo « Saigon » và 1 năm báo « Tân-Thời ».
— NHÌ : 20$ 1 năm báo « Saigon » và 1 năm báo « Tân-Thời ».
— BA : 15$ 1 năm báo « Saigon » và 1 năm báo « Tân-Thời ».
— TƯ : 1 năm báo « Saigon », 1 năm báo « Tân-Thời » và 1 cây viết máy rất tốt.
— NĂM : 6 tháng báo « Saigon », 6 tháng báo « Tân-Thời » và 1 cái đồng hồ.

5 PHẦN THƯỞNG SAU HẾT : Mỗi phần thưởng 3 tháng báo «Saigon» và 3 tháng báo « Tân-Thời ».

Bài và tranh dự thi

hãy gởi về báo-quán « TÂN-THỜI »

37, đường Colonel Grimaud Saigon

Muốn hiểu thể-lệ cuộc thi nầy được rõ ràng hơn, hãy đọc TÂN-THỜI từ số 4, 5 và những số tiếp theo đều có đăng.

Rượu DUBONNET

là rượu bổ và dưỡng lập sức lực lại

Champagne Ophorg — ROBIN

Công-dụng thuốc viên PI-LUIN-LỲ PANH KỲ (PILULES PINK) rất thần hiệu để chống lại sự yếu mệt của các cơ thể.

Thuốc PILULES PINK sinh nhiều máu tốt và làm nhuận các cân tuỷ ; thuốc nầy làm cho biết đói, làm cho các nước trong da dầy chóng sinh và giúp sức mạnh cho các công việc của các cơ thể.

Cho nên thuốc PILULES PINK thật đáng gọi là thuốc đại thần hiệu để chữa bệnh thiếu-máu, bệnh phiền-muộn, bệnh gầy-mòn, bệnh trở về già, bệnh đau bao-bì, bệnh nhức đầu, bệnh các lực mỏi mệt, bệnh đi bộ.

Thuốc PILULES PINK bán tại khắp các hàng bào-chế tây.

PILULES PINK BREVETÉ S.G.D.G. POUR LES PERSONNES PÂLES

Các cô có em!

HÃY CHO CÁC EM NHỎ CỦA QUÍ CÔ ĂN SỮA ĐẶT, CÓ ĐƯỜNG

NESTLE

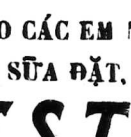

HIỆU

CON CHIM

Là một thứ vật thực rất lành, rất bổ và dễ tiêu hóa

Hàng **NESTLÉ** *số 35 đường* **Mac-Mahon** *có sách dạy nuôi dưỡng con nít bằng chữ Quốc-ngữ của Bác-sĩ VIDAL — Quí Bà quí Cô muốn dùng xin hỏi tại hàng sẽ gởi tặng.*

Compagnie Indochinoise des Tabacs
SAIGON

ĐÔNG-PHÁP NGÂN-HÀNG

DƯỢC HƯỞNG ĐẶC ÂN CỦA CHÁNH-PHỦ LẬP RA NĂM 1875
Hội nặc danh vốn 150.000.000 quan
Vốn đóng tất: 120.000.000 quan
Vốn tồn trữ tới ngày 31-12-33: 135.000.000 quan.

HỘI QUÁN: 96, Đỉ Haussmann PARIS (VIIIe)

Chủ tịch Hội-đồng cai-quản: M. René THION DE LA CHAUME
Tổng Giám-đốc: M. PAUL BAUDOUIN

Tên đây thép tắt: INDOCHINE

CÁC CHI-NGÁNH VÀ ĐẠI-LÝ

TRUNG-HOA	ĐÔNG-PHÁP	CÁC XỨ KHÁC
CANTON	SAIGON	BANGKOK
FORT-BAYARD	BATTAMBANG	
HANKEOU	CANTHO	DJIBOUTI
HONGKONG	HAIPHONG	
PÉKIN	HANOI	NOUMÉA
SHANGHAI	— HUẾ —	
	HÀMDINH	PAPEETE
TIENTSIN	PNOMPENH	
	QUINHON	PONDICHERY
YUNNAN-FOU	TOURANE	
	— VINH —	SINGAPORE

GIAO THIỆP KHẮP CÁC NƠI TRÊN THẾ-GIỚI
Làm đủ các công-việc ngân-hàng và buôn bán đổi chác
CHI-NGÁNH Ở SAIGON — QUAI DE BELGIQUE
R. C. N° 1

CHO MƯỢN TỦ-SẮT

Cỡ các tủ-sắt tính mỗi phân	Thời hạn và giá tiền mướn			
	1 tháng	3 tháng	6 tháng	1 năm
Nhỏ 18 × 26 × 50	3$00	8$00	15$00	16$00
Trung 18 × 43 × 50	4.00	7.00	10.00	20.00
Lớn 26 × 43 × 50	7.00	10.00	15.00	30.00

Tin tàu tới

Ở

Le Compiègne 23 mai (M.M.)
L'Athos II 27 mai (M-M.).
Le Linois 7 juin (C.R.)
Le Ke guelen 7 juin (R.C.)

Ở Bắc và Trung-kỳ về

Le d'Entrecasteaux 24 mai (C.R)
Le Cap Tourane 25 mai (C. R)
Le Claude Chappe 25 mai (M.M

Ở Trung-hoa về

Le Chenonceaux 24 mai (M.M).

Ở Singapore về

Le G.G.Van Vollenhoven 21 mai (S.A M.I)

Tin tàu đi

Qua Pháp

Le Kouangsi 18 mai 12 h. (M.M)
Le d'Entrecasteaux 1er juin(C.R.)
Le Cap Tourane 29 mai (C.R.)
Le Chononceaux, 26 mai (M.M).

Ra Trung Bắc-kỳ

Le Claude Chappe 28 mai (M M)
Le Yangtsé 19 mai 13 h. (M. M.)
Le Compiègne 25 mai (M. M)
Le Linois 10 juin (C.R.)
Le Ke guelen 9 juin (R.C.)

Qua Tàu và Nhựt-bổn

L'Athos II 30 mai (S.A.M.I).

Qua Singapore

Le G.G. Merlin 20 mai(S.A.M.I.)

Ai muốn mướn rạp hát

Edon-Cinéma

Đại-lý: Ông-đốc Phương Cholon

Tờ giao kèo cho mướn rạp hát Eden-Cinéma trong Cholon đến 31 tháng Sept 1935 tới đây thì mãn hạn.

Vậy ai muốn mướn lại, trong một kỳ hạn lâu năm, xin hãy đến tại nhà in

Nguyễn-văn-Của,
57 đường L. Rossard Saigon
(Gần trường Taberd, bên bưu tín

Tin trong nước

SAIGON

Xe hơi dụng

Vị quan ba R... cầm tay bánh chiếc xe hơi số C.9.670, lúc chạy đến ngã tư đường Jauréguiberry và Lareynière đụng với xe số C.C. 9 do tên sớp-phơ annam cầm tay bánh.

Hai chiếc đụng nhau rất mạnh, nhưng không đến nỗi thiệt mạng người vị quan ba R., kia lỗ đầu.

* * *

CHOLON

Nhảy càng bị thiệt mạng

Người đàn bà Nguyễn-thị-Bảy chẳng chờ cho xe điện ngừng, nhảy đại xuống đất.

Trớn xe còn mau quá, chị ta phải té nhào, và đầu xuống đất rất nặng, bể sọ.

Chở thị Bảy đến nhà thương Chợ-rẫy, thị Bảy không sao chịu nổi với vết thương ấy, nên đã trút linh hồn.

Đã nhảy xe là một việc nguy hiểm, sao lại không biết giữ mình

* * *

VĨNH-LONG

Hai đêm hát làm nghĩa

Vừa rồi, ông Trần-ngọ-Thạch, quan chủ quận Vũng liêm và ông rân-kim-tiáo, đốc học trường Sơ-đẳng hiệp lực với qui giáo-viên trường Vũng-liêm tổ chức ra hai đêm đấu-võ Annam và hát thuật đặng lấy tiền giúp học trò nghèo ở xa trường có nơi an nghỉ, sau buổi học ban mai

Cuộc tổ chức ấy đặng kết quả mỹ-mãng là nhờ lòng tử-thiện của qui ông qui bà trong quận.

Tiền thâu vô cửa.... 187$80
Tiền sở phí là.....84.20
Tiền còn dư.....88$60

Số bạc 88$.60 đề hết vào Ngân-sương Vũng-liêm.

Vậy chúng tôi là phụ huynh của học trò nghèo, xin hết lòng cảm ơn của quan quận, quan đốc học và qui ông trong bản tổ chức đã hết lòng sốt sắng thương tưởng đến học sanh nghèo.

* * *

CẦNTHƠ

Linh giả bị bắt

Trưa ngày 10-5-35, tại xóm Xà-no, làng Nhơn-ái, có tên Mùi dám cả gan tự xưng mình là linh ở tỉnh, có lịnh quan trên sai đi vào làng để nói giấy thuế thân.

Cậu linh nầy vào nhà một tên dân nghèo hỏi giấy thuế thân anh nầy chưa đóng thuế thân, nên phải nán ni xin thu và cho linh ta 1 cắt bạc. Cậu linh êm chuyện rồi đi kiếm người khác.

Kế gặp một tốp người đang móc đất dưới rạch, linh men lại hỏi giấy, có một người chưa đóng thuế bị linh ta hăm doạ nói để giắt về tỉnh trị tội.

Rủi lúc ấy hương chức làng đi góp tiền cúng đình thấy vậy chào hỏi cậu linh rồi xin với cậu linh chẳng dám nào trao giấy tờ để xem.

Cậu linh ú ớ, nói không ra lời. Hương chức biết là bộm giả mạo bèn thẹp có giấn về nhà công, biểu đóng trăng lại và gìn giữ cho nghiêm nhặc.

Hương-quản làng Nhơn-ái làm phúc-bẩm giải ông ta đến quan Biện-lý Cầnthơ.

Rồi đây chắc Toà cũng nghỉ cái lòng sốt sắng của cậu linh ta mà thưởng một cách đặt biệt là đặng nhà nước nuôi cơm.

Cả gan quá

BẾNTRE

Ăn trộm đến thăm ông từ

Ăn trộm nào mà làm nhân vào nhà ông từ Kiên ở Miễu bà, ấp An-hoà, làng An-hội mà khuân đồ đạc áo quần của ông hết ráo.

Đến sáng, ông từ Kiên thức giậy mới hay, bèn đi lại mấy nhà của ông nghi mà dò la manh mối.

Ông vào nhà tên Thận ở đường lộ đất thì ông Kiên gặp mấy món đồ của ông bị mất hồi hôm.

Ông liền trì hồ lên, hương quản chạy đến làm vi bằng đặng bắt Thận.

Đến nhà công-sở, Thận khai rằng con của va là tên Hên ăn trộm chớ va không biết đến việc ấy.

Hên bị đóng trăng chờ hương chức làm áng-kết thêm nữa rồi mới giải nội vụ đến Toà

Bộ quân gian nầy túng nước quá rồi sao mà đến trộm nhà ông từ.

* * *

CHÂU-ĐỐC

Ăn trộm làm lộng

Trong Châu-phủ, xóm Cầu-đốc, từ đó tới bây giờ đặng yên ổn luôn, nhưng gần một tháng nay lại có đạo chích đến làm lộng quá, đêm nào cũng mất đồ nào bắt bò, bắt ngựa, nào đào hầm khoét vách.

Như gần hơn một tháng nay, chùng nó quét nhà thấy gạo H. sạch trơn, bừa 9 tây, nhà thị Hai bị cạy vách vào tớm hết quần áo.

Qua đêm 10 tây, đạo-chích còn tới nhà thầm đội T. ở gần cầu-đốc mà thăm nữa.

Nhà chức-trách nên nhọc công rình-rập nắm chớp quân bất lương ấy cho dân sự nhờ.

Tại sao đau đớn?

Khi nào ông có thể tránh sự đau đớn ấy một cách vô hại?

Ở đời ai dám khoe khoang rằng không bao giờ mình bị cực lăng trong công việc làm hay bối rối trong những cuộc giải trí vì bởi một vài sự đau đớn trái thời nổi lên bất thình lình như sự nhức đầu mệt phần mà thôi, sự đau răng nhức răng, bịnh đau gân cốt, bịnh nhức mình mẩy...

Những chứng nhức đầu, nhức đầu một phía mà thôi, có thể gây ra bởi tại mình làm việc bằng trí nào quá sức, bởi tại sự buồn rầu, sự thức khuya, sự thất thường, thay đổi thời tiết không thì cũng sự thay đổi âm tinh thường hay nảy ra dưới gầm trời nầy.

Những chứng đau nhức răng thường thường là cái triệu-chứng báo tin cho ta biết rằng: miệng ta, cách đây đã lâu, có đam đến cho người thợ trồng răng coi, nhưng những chứng ấy cũng có thể xảy đến rất thình lình ngay sau khi mới nhổ răng nữa.

Những chứng đau gân cốt, nhức mình mẩy, gây ra bởi sự khí chất thuộc về những cái lắc léo.

Có nhiều thứ biết bao!

Vậy ông nên cho rằng:

Thuốc Aspirine của Usines du Rhône là một món thuốc chuyên trị các chứng bịnh đau đớn ấy, uống mỗi lần hoặc 1 hoặc 2 viên cũng được. Chẳng những nó sẽ làm cho nhẹ sự đau đớn mà lại còn sửa đổi luôn cả sự thể nữa.

Thuốc Aspirine của Usine du Rhône, hiệu thuốc đại danh của nước Pháp. Bao bằng ống có bốn viên. Ống bằng ống có hai chục viên. Hộp mười viên.

Trong các dược-phòng đều có

Dầu Cù-là mới

Tại hiệu:
PHÁT-LINH-DẦU HAY LÀ DẦU-BỤ-BÀ

Hộp thiết nhỏ.....0$10
Thì bằng chai.....0.20

Dầu nầy mới phát minh thật là hay, công hiệu như thần bá phát bách trúng, hư tôn hãy mua về dùng thử. Chai hộp thì rất đẹp, bỏ túi đem theo mình trong khi đi đường rất tiện.

Giá lúa gạo bắp

Tại Saigon ngày 16 Mai 1935.

Gạo (*Chạy xe tiền thuế, bao lãng luôn — Mở tại 50 xe đến 70*)

Gạo số 1, 25% tấm	từ 2.75 tới 2.80
Gạo số 2, 40% tấm	từ 2.63 tới 2.68
Gạo số 2, 50 tới 55% tấm	từ 2.53 tới 2.58
Gạo lức 5% tấm	từ 2.20 tới 2.25
Tấm số 1 và số 2	từ 2.25 tới 2.30
Tấm số 3	từ 1.87 tới 1.92
Cám trắng	từ 0.88 tới 0.92
Cám gạo lức	từ 0.60 tới 0.65

Lúa (*Cho đến nhà máy Cholon, bao lãy luôn — Mở tại 65 kí-lô*)

Lúa xay gạo số 1	từ 2.02 tới 2.07
Lúa xay gạo số 1	từ 1.87 tới 1.93
Lúa số 2, 40% Nhựt-bổn	từ 1.75 tới 1.80
Lúa số 2 50 tới 55% Java	từ 1.60 tới 1.65
Lúa xấu	từ 1.55 tới 1.60

Bắp đỏ (*Bán tại Cholon 100 kí-lô,* 3$75 tới 3$80

Các cô lựa mua thứ đen hay là thứ trắng?

Lọ nào cũng có chất tốt hết làm cho da thịt đặng tươi nhuận, da mặt giả trẻ ra trẻ, các bà nhan sắc xinh đẹp luôn luôn.

CRÈME SIMON — CRÈME SIMON MAT.

Thoa Crème nầy, nhọc nhằn trên da làm cho mềm mại và tốt đẹp.

Dùng ban ngày, nắng không tạp, dùng ban đêm da thịt đặng mát mẻ.

Thử Crème nầy thì cần nhứt trong cự trang điểm; ấy là thứ tuyệt tính xảo của gia-đình vậy.

Lọ đựng Crème nhiều mà hình dáng không bền bả.

Cách dùng Crème nầy rất dễ dàng. Dầu da mặt trình thế nào mà dùng Crème nầy thì da mặt cũng phải trẻ nên mình mảng tươi nhuận.

Thử Crème nầy tinh khiết làm cho phấn đồi ngoài ăn dính vào da.

Ấy là thứ Crème để trang điểm rất tốt vậy.

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

HỘI HIỆP BỒN NẶC DANH PHÁP
Dưới quyền kiểm soát của Chánh-phủ Đông-Pháp
Vốn 1.000.000 lượng (Thượng-Hải)
và 8.000.000 phật lăng đã đóng tất cả

QUẢNG-LÝ CỘI ĐÔNG-PHÁP — SAIGON
số 26, đường Chaigneau
Chi-nghánh ở tại Hanoi, số 58, Đại lộ Francis Garnier.
Chi-nghánh ở Nam-Vang: số 94 đường Galliéni.

Muốn lập vốn — Muốn lập tư bổn
Muốn để dành tiền cho con trẻ ăn học

Thì hãy mạo sổ của hội VẠN-QUỐC TIẾT-KIỆM:
— Vé 1.000 đồng — mỗi tháng góp 5 đồng
— Vé 500 đồng — mỗi tháng góp 4 đồng
— Vé 250 đồng — mỗi tháng góp 2 đồng

Đặng dự nào: 1.— Cuộc xổ số hồi vốn lại mỗi tháng kể là 3 tháng đầu.
2.— Cuộc chia 1/3 tiền lời của Hội, sau khi đóng đặng 2 năm.

NÊN LƯU Ý: *Hội nầy đang nhiều người chắc chắn và số tiền đang làm quản-lý những nơi mà hội chưa có người thay mặt.*

DÔ-NHƯ-LIÊN

...et et 110, rue d'Espagne, Saigon
Sau dinh quan Nguyên-soái,
Nam-kỳ

Làm và bán Khuê-bài, Ban Hội-đồng ...

Kiểu Khuê bài, Chánh phủ công nhận theo châu tri số 173 ngày 26 tháng Chín tây 1934.

Trở bài, Kim-tiền và Kim-khánh, tại tiệm TÂN-NHỰT-TÂN Canthơ làm Đại-lý bán Khuê bài.

Những giá Khuê bài kể ra sau nầy:

Khuê bài mạ vàng của chức Đại hương cả, 1$60.

Khuê bài từ chức Hương cả đến chức Hương Giáo 1$50, bằng bạc, kiểu trái tim.

Từ chức Chánh Hương quản đến chức lục bộ, kiểu tròn, bằng bạc, 1$50.

Chế mướn và sửa máy viết.

Làm bản đá mộ bia khắc con dấu.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
47, Rue de Canton
CHOLON

Các nơi đều có đặt người đại lý.

Ta phải chữa ngay cái bệnh **ho giữ gió** kẻo đi.

Nếu ta để nóng ra lâu càng không giữ gìn bao nhiêu thì cái ho đó lại càng chế gớm bấy nhiêu. Nếu ta không hết sức can thận thì bị nặng.

BỆNH HO - SỔ-MŨI
HO NẶNG SƯNG CUỐNG PHỔI

sẽ chữa khỏi hẳn, không có gì giống nếu lúc ta mới nắc phải (hắt hơi, lợm giọng, ho gió), mà ta giữ gìn ống phổi ta và dùng ngay thứ

THUỐC VIÊN BRONCODYL

Nhuốt rất rễ ràng, bất cứ lúc nào cũng được. Ta thấy kiến hiệu ngay: hết ho, khỏi sổ mũi mà lại hết cả thân thể ta được khoẻ mạnh.

Bao đựng bán ở các hàng bào-chế và ở

Pharmacie Centrale J. MUS
ở Saigon.

MUỐN RẮN

Ba cái nồi chaudières cũ:
Một cái 60 HP mã-lực.
Một cái 80 HP mã-lực.
Một cái 70 HP mã-lực.

Ai muốn mua xin do nơi hãng Saigon Việt-nam Cholon

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG

Công-ty hữu hạng vốn 250.000 đồng bạc
Sáng lập năm 1927

Hội quán: 54-56, đường Pellerin, Saigon

R. C. Saigon n° 64

Dây thép: CREDITANA-SAIGON
Dây thép nói: SAIGON — 748

— Công-ty nhận tiền TIẾT-KIỆM của bá tánh, tiền gởi sanh lời 3 lý rưỡi mỗi năm, sáu tháng tính một lần và nhập vô vốn mà sanh lời nữa. Tiền nầy muốn rút ra chừng nào cũng được.

— Công-ty cho vay thế chưng về Quốc-trái Đông-Pháp, về Quốc-trái Crédit National và những phiếu nào mà Chánh-phủ Đại-Pháp hay là Đông-Pháp phát hành hay là chịu bảo chứng.

— Công-ty cũng nhận lãnh giữ cho bạn hàng và lãnh tiền lời những về quốc-trái và nhận đó số những phiếu nào có dự cuộc xổ số hằng tháng hay là hằng năm.

Bổn-hội có mua bán Pháp hộp Tiết-kiệm tốt đẹp hằng sắt mạ kẽm, để cho bá tánh mượn đựng. Xin quí vị hãy đến hội-quán hay là viết thơ mà hỏi cách thức mượn hộp Tiết-kiệm ấy.

(Vì rõng chuyện khác, xin hỏi thêm bổn Hội)

Tôn chỉ của bổn hội: LÀM VẺ VANG CHO XỨ SỞ MÌNH

BẢN TRỊ SỰ DANH DỰ VÀ CỐ VẤN:

Chánh hội trưởng: HUỲNH ĐÌNH-KHIÊM, (ray ngài đã từ lộc).
Phó hội trưởng: M. TRẦN-TRINH-TRẠCH, Ô. Hội-đồng Hội-nghị-tư, nghiệp-chủ, Bạcliêu.
(được bầu cử chiếu theo điều 24 trong điều lệ)
Hội viên: Dr BIAILLE de LANGIBAUDIERE, Xã tây, Saigon.
« M Denis LÊ-PHÁT-AN, nghiệp chủ, Thủdầu.
« M LƯU VĂN-LANG, Quan kỹ sư, Saigon.
« Dr GUYỀN-VĂN-THINH, Saigon.
« Dr TRẦN-VĂN-ĐÔN, Saigon.
« Dr TRẦN-NHỰ-LÂN, Saigon.
« M. TRỊNH-ĐÌNH-THẢO, Trạng sư, Saigon.
« NGUYỄN-THANH LIÊM, Saigon.

BẢN TRỊ-SỰ VÀ QUẢN-LÝ

Chánh hội trưởng: M. TRƯƠNG-TẤN-VI, Điền-chủ-sở bàm, Chợđốc.
Quản lý hành sự: M. NGUYỄN-TẤN-VĂN, nghiệp chủ, Saigon.
Hội viên: M. BÙI-QUANG-CHI, Lương y bổn quốc, Cholon.
« M NGUYỄN-VĂN-LIÊN, Báo chí sư, Saigon.
« M J B. NG.-TRUNG-VINH, nghiệp chủ, Saigon.
« M. Alexis THÁI V.-LÂN, kỹ sư, Saigon.
Tổng-lý: M. Paul LÊ VĂN-GÔNG.

Muốn chữa khỏi bệnh Sốt-rét-cách-nhật và bệnh

SỐT-RÉT-NGÃ-NƯỚC

nên uống thuốc

QUINOFORME

Thuốc-ống, Thuốc-viên và Thuốc-bánh

Chất hóa học độc-nhất đáng ở trong các thuốc-đặc Đại-pháp.

Gửi bán ở các hàng thuốc tây.
Laboratoire LACROIX, 37, Rue Tripel, PARIS

INJECTION PETRARES

thuốc thần ấy chế ra đã lâu ... chứng nhận là ... nghiệm hơn các thứ khác.

Đã trị bịnh lâu mới hay lâm đều khỏi cả.

Trong 200 người ... hơn 200 khỏi ...

PULMONIA

Rất thần hiệu chữa các bệnh ho sưng cuống phổi.

Ho nặng sắp lao

Sản xuất giữ ống ống bạc
L. GERARD, Dược-chế-sư, Montpellier-Sète

TỪ NGÀY 1er MAI 1935

Docteur **NGUYỄN-VĂN-NHÃ**

Mở phòng khám bịnh tại

172 đường d'ESPAGNE

(Sau Chợ Bến-Thành, trên lầu)

SAIGON

MANUFACTURE SAIGONNAISE DE CARREAUX & MOSAÏQUES
Société d'Exploitation des Établissements

BROSSARD MOPIN

Kỹ nghệ
Sáng lập từ năm 1909
số 3 đường Lucien Lacouture
CHODUI SAIGON

Marque déposée

Gạch bông tốt thượng hạng, nhiều kiểu mới rất xinh đẹp làm bằng Xi-măn đủ thứ màu và các vật dụng đều ở Pháp-quốc lại.

Xin mời quí vị đến xem, kiểu gạch bông mới bày đẹp lắm. Giá bán hạ xuống rất nhiều. Xin viết thơ hỏi bản giá mới Bon-hiệu sẽ gởi cho.

Dây-thép đề tắt: (Adresse télégraphique) NASACANO — SAIGON

VÔ RA THONG THẢ hàng ở đường L. Lacouture. — Chodui gần trại Binh tập Ô-ma

LỞ NGỨA SÂU CHÂN

Hão lão, ngứa ngáy bỏng dạ và tối cả các bệnh ngoài da muốn chữa khỏi tức khắc thì nên bôi

POMMADE **FLORENTINE**

Hão thử ngay, sẽ thấy công hiệu ...

Có hàng vạn người viết thơ mình tự thú...

G. BOCHER
Dược-sư chuyên-môn
R. de la Santé
PARIS

Thuốc ép

VISTENYL

người đau yếu dùng thì lại:

khỏe mạnh, nhiều dương lực

Thuốc chế ra theo các nhà bác vật mới tìm thấy nhiều sự vận động ở thân thể.

THUỐC ÉP VISTENYL có thể chữa khỏi

Bệnh liệt dương

Thuốc Vistényl, thuốc Pháp, bán lưng bao 100 viên, trong bao có sách chỉ cách dùng.

Bán tại tất cả các hiệu Bào chế.

Phòng chế thuốc DELAGE
2, Place du Théâtre-Français — PARIS
Ở Saigon: Pharmacie Normale, 115, rue Catinat

Một tỉ thuốc **PILULES PINK** thêm cho các cơ-thể yếu-mệt biết bao là máu tốt, rất nhiều, rất bổ, rất hay làm cho sức mạnh sở-năng và tinh nhanh nhẩu thêm lên.

Thuốc **PILULES PINK** là một thứ thuốc thần hiệu để chữa khỏi bệnh thiếu-máu, bệnh phiền-muộn, bệnh nhọc-mệt, bệnh tôi thì lớn-sổ và bệnh trở về già, bệnh đau da-dầy, bệnh nhức đầu, kinh nguyệt bất điều.

Thuốc PILULES PINK bán tại khắp các hàng bào-chế tây.

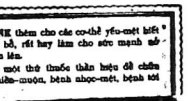

BỆNH RUN

nhất-quyết trừ tuyệt bằng thuốc Tœnifuge Français của Dược-đốc-tờ DUNOURCAU là thứ thuốc rất nhẹ mà rẻ tiền nhất, chỉ 12 viên là khỏi không cần thuốc tẩy.

Nhà bán thuốc cho bộ Thuỷ-quân và bộ Thuộc-địa.

Bán tại nhà LEGOUX Pharmacien, 19, Rue Lamarque, La Garenne (Seine)
Toutes ces adresses: La Garenne (Seine) ou Rue et ville bonne Pharmacie.

GÂY MÓN

Thuốc SIROP de DESCHIENS

Cảnh vẽ hình quảng cáo rất đẹp giá:

Géo NAM
22, Rue Lagrandière
37 Rue Lucien Massard

PHÁP HOA VIỆT TỪ THOẠI

Số 422 法華越辭話

Soạn-giả: Trần-trọng-Mậu

F — Fa.

La fermeture des bureaux: công thôi thời kì (giờ thôi làm việc, bãi hầu, giờ bãi hầu)

Fermier, ière: tá canh giả (kẻ mướn đất, tá điền, kẻ mua (đánh) hoa chi)

Fermoir: 1 - khấu tử (cái khóa, cái móc) 2- tạc đục nhỏ

Féroce: mạnh ác, tàn ngược (hung dữ, dữ tợn, độc giữ cộc cằn)

Férocité: 1 - hung mạnh chi tánh (tánh hung dữ, nết dữ) 2- hung bạo chi hành vi (sự dữ tợn, việc hung dữ)

Ferrage: 1 - trang thiết (sự bít sắt, sự đát sắt) 2 - trang trí để thiết (sự đóng móng sắt ngựa)

Ferraille: thiết tiết 屑 (vụn thiết, (sắt vụn, sắt cửa sắt hư)

Ferrailleur: 1 - dĩ kiểm hộ 刀 kính (đánh gươm với nhau gươm giáo đụng nhau rồn rảng, 2- cách đầu (đánh nhau, đấu nhau) 3 - đối khẩu biện bác (cãi lẫy om sòm)

Ferrailleur: 1 - eựu thiết thương nhơn, (kẻ bán sắt cũ) 2- hiếu kích kiếm chi nhơn (kẻ đánh gươm) 3 - hiếu tranh đấu chi nhơn (kẻ hay tranh đấu)

Ferrane: mã đề thiết tượng (thợ đóng móng (cúc) ngựa)

Ferré, ée: trang thiết, có bít sắt, có đát sắt.

Voie ferrée: thiết lộ (đường bằng sắt, đường xe lửa)

Chemin ferré: thạch đạo (đường đá)

Ferrer: 1 - trang thiết (bít, đát sắt) 2 - trang trí để thiết (đóng móng ngựa)

Ferrer une roue: trí luân thiết (bít sắt bánh xe)

Ferronnerie: 1- thiết chế tạo sở, (chỗ làm đồ sắt, lò làm đồ sắt) 2 - thiết khí thương sở (chỗ bán đồ sắt)

Ferrugineux, euse: thiết chất thiết tánh, (có chất sắt, có mùi sắt)

Eau ferrugineuse: hàm thiết chất chi thủy (nước sắt)

Férrure: 1- trang thiết, thiết bị: (đồ sắt, sắt bịt,) 2 - trang trí để thiết (đóng móng ngựa)

Fertile: phì óc, phong nhiêu (tốt, hay sanh sản, sai trái, phì nhiêu)

Terre fertile: thổ địa phì óc: (đất tốt)

Fertilisable: 1 - khả sử phì óc (ra tốt được) 2 - khả sử phong nhiêu, (ra sanh sản được)

Fertiliser: 1 - phì óc chi, phong nhiêu chi (làm cho ra tốt, làm cho ra sanh sản)

Fertilité: 1 - phì óc, (sự đất tốt) 2 - phong nhiêu (sự sai trái, sự hay sanh sản)

Année de fertilité: phong niên (năm được mùa)

Férule 1- đã thủ tâm chi bản, thẻ, cái bề bằng da, hay là bằng cây để đánh, giáo sư dùng) 3- đại hồi-hương, danh từ thực vật, 3- oai nghiêm,

Fervent: nhiệt tâm, (lòng sốt sắng).

Ferveure: nhiệt tâm (lòng sốt sắng, lòng sốt đạo)

Fesse: Đôn bộ (bàn tròn, bàn tọa, mông (khu) đít)

Fessée: xuy đồn (trận đòn, một trận đòn)

Fesser: xuy đồn (đánh đòn)

Festin: yến ẩm, thạnh diên, (tiệc, yến tiệc, yến diên)

Festiner: bị diên yến khách (dọn tiệc đãi khách, ăn tiệc)

Feston: 1 - hoa thể, (dây hoa, hoa giăng) 2 - hoa diệp thích túc (đồ thêu hoa)

Festonné, ée: dĩ hoa dữ chi 花 diệp trang sức (có giăng hoa, có thêu hoa dây)

Festonner: dĩ hoa dữ chi diệp đẳng trang sức (giăng dây hoa, vẽ dây hoa, thêu, cắt dây hoa)

Festoyer: hoan nghinh khoản đãi (tiếp rước, thết đãi, đãi đằng ăn)

Fête: 1 - tế nhựt, chiêm lễ nhựt (lễ, ngày lễ, ngày xem lễ) 2- kỷ niệm nhựt (ngày kỉ niệm) 3 - tiết nhựt, khánh nhựt (ngày tết ngày ăn mừng ngày ăn chơi)

Fête-Dieu: Thánh thể chiêm lễ (ngày lễ mình Thánh-chúa)

Féter: tế, cử hành kỉ niệm ăn lễ, làm lễ, làm lễ kỷ niệm)

Còn-nữa

TẠI SAO phải tiền nhay chưa trong mấy tuần lễ, mà không dùng một thứ **"DIPLORYL"** chai thuốc chữa khỏi hẳn **BỆNH LẬU**

và các bệnh về lậu sinh ra. Chưa kịp đáo. Hỏi cách chữa BỆNH LẬU bằng thuốc DIPLORYL LECINSKI & Cie, 67, Rue de la Victoire PARIS

và các hiệu bào chế đều Chưa có quan. Không nói ngoa.

Ở Saigon: Pharm. Centr. 195-201, R. Catinat

IMPRIMERIE DU LỤC-TỈNH TÂN VĂN
Directeur-Propriétaire: NGUYỄN-VĂN-THIẾT.
42, Rue Lucien Massard. — SAIGON

TIRAGE 3.500 EXEMPLAIRES
Le Gérant: LÂM-VĂN-ĐẨU.

Tirage 22 p.
Saigon, Le 17 mai 1935

NHÀN ĐÀM

Ngồng a ngồng...

Thầy Ba kêu thằng nhỏ ở

Thằng ngồng ở nhà dưới đạ một tiếng chạy lên,

Ngồng. — Thưa thầy kêu tôi chi?

Thầy Ba. — Mầy biết chừng nầy mấy giờ không?

Ngồng. — Ngồi cái hình đồng hồ Weminster treo trên vách thưa thầy? giờ thiếu năm.

Thầy Ba. — Trợn mắt một cái rồi hỏi: mầy nhớ tao dặn mấy mươi bữa đứng 7 giờ thiếu năm làm cái gì hay không?

Ngồng. — Dạ... dạ thưa thầy tôi quên.

Thầy Ba. — Con bỏ con, hên chi mà mầy tên ngồng cũng phải, tao nói với mầy tao nhờ mua thuốc rượu « VỆ-SANH TỬU » của Nhị-Thiên-Đường nên tao ăn cơm đặng nhiều. Tao biểu mầy mấy bữa chiều 7 giờ thiếu năm thì mầy rót sẵn một ly để cho tao. Đặng tao uống rồi đúng 7 giờ tao ăn cơm, sao mầy quên hoài vậy, đi rót đi mầy. Lần sau mầy cứ quên nữa tao đánh vất giò lên cổ à-lê-cô-chon, hi-hi-hi...

二天堂葯酒

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG VỆ-SANH TỬU

(Thuốc rượu Nhị-Thiên-Đường)

Thuốc rượu của hiệu Nhị-Thiên-Đường là một thứ thuốc rượu rất quí, do nơi tiệm chánh ở tại Quảng- ông gởi lại; thiên niên trường, tho đoạt tạo hóa chi công. xưa nay chẳng có rượu thuốc nào bổ dưỡng như thần điều hòa huyết mạch, cường tráng tinh thần cho bằng thứ thuốc rượu nầy. Hễ uống nó thường thì mặt mày hồng nhuận; gái trai già trẻ, bốn mùa đều dùng được; thật nó là bổ thần Thánh được; công hiệu như thần.

Nếu uống thuốc nầy thường thì đặng tiêu trừ bệ bịnh, tinh thần khương kiện, dinh dương toàn thân; khai tỉ kiến vi, mau mạnh đều đều, dân nước da mịn-màng; những người mà tiên-thiên bất túc, hậu-thiên bất điều, thì nên uống nó cho thường mà bổ dưỡng.

Bởi bà mà vàng da ốm gầy thì nên dùng nó, hoặc muốn an thai bảo sản, thì uống thứ thuốc rượu nầy khỏi lo hậu hoạn.

Ấy là một thứ thuốc Vệ-sanh rất nên bổ dưỡng.

Chủ trị những bịnh kể ra sau nầy:

1- Người cao thiên niên mà đang nó thì khỏi sự tiên-thiên bất túc.
2- Người trung niên mà uống nó thì khỏi lo hậu-thiên thất điều.
3- Người lão niên mà uống nó thì khỏi lo bịnh khí suy huyết kiệt.
4- Đờn bà con gái mà đang nó thì khỏi lo bịnh hậu thất điều.
5- Người vần nhơn mà đang nó thì có ích về thần-trí mê mang.
6- Người thương-cổ mà đang nó thì có ích vì cần lao mà không biết mỏi.
7- Những kẻ bổ thuốc Á-phiện mà đang nó thì có ích vì nó khỏi phạm nguyên hình.
8- Người không có con mà đang nó thì ắc nhiều con cháu.

Cách dùng: *Mỗi chén trước khi ăn cơm nửa phải đặng nó lấy theo sức mình mà uống.*

Giá mỗi ve lớn là..... 1$20
" Mỗi ve thường (ve nhỏ) là..... 0 25

Chư-tôn hãy nhìn cho kỹ cái nhãn ông *Phật Mập* của hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG thì mới khỏi lầm thứ giả, uống vào sanh bịnh

Cuộc nói chuyện tại khuyên sân thuộc Đại lối

Báo giới Bắc-kỳ phải theo đạo luật nào?

LUẬT BÁO-GIỚI NGÀY 29 JUILLET 1881 VÀ CHỈ DỤ NGÀY 4 OCTOBRE 1927 KHÔNG THI HÀNH ĐƯỢC Ở CÁC XỨ BẢO-HỘ

(Tiếp theo)

Xong mấy câu giao dầu nầy ông Tavenier nói, đến việc công bố các đạo luật ở Pháp và ở thuộc địa phải như thế nào mới dùng luật ấy có thể đem thi hành được.

Nói tóm lại thì ở Đông-dương nầy không đạo luật nào hoặc đạo chỉ dụ nào có thể thi hành được, nếu không tuyên bố cho dùng luật vào Quan-bảo Đông-dương đạo luật đó đạo chỉ dụ đó và cả đạo nghị định quan Toàn-quyền nói về luật và chỉ dụ ấy nữa.

Sau khi nói rõ về việc tuyên-bố luật rồi diễn giả mới nói về đạo luật ngày 29 Juillet 1881 về báo giới và đạo chỉ dụ Varenne;

Ông Tavernier tự hỏi xem đạo luật 29 juillet 1881 đã tuyên bố và có thể thi hành được ở Đông-dương không?

Muốn có cần giải lời phải xem qua những tập Quan bảo cũ.

Đạo chỉ dụ ngày 8 Septembre 1888 nói về việc tổ chức tư-pháp ở Đông dương và nghị định ngày 30 Decembre 1888 nói về việc thi hành các pháp luật, nhưng chỉ nói về luật nọ, các luật tố tụng, luật hình và dân hành thôi, không nói tới có chỉ dụ và nghị định nào về việc tuyên bố đạo luật đó, và Quan bảo cũng chưa nhắc đăng đạo luật đó bao giờ cả.

Ông Tavernier nói rất dài để tỏ ra rằng đạo luật về báo giới theo phương diện luật pháp thì không hề có ở các xứ Bảo hộ được. Diễn giả có nhắc đến một bản án của tòa Pháp án vừa rồi trong vụ báo Ho-Chi-Minh-Ncumaun là một vụ kiện về báo giới ở Nam-kỳ cũng có thể làm chứng cho việc không thể thi hành được đạo luật 29 juillet 1881 ở Bắc-kỳ.

Đoạn cuối cùng, diễn giả nói về chỉ dụ 4 Octobre 1927 mà thường gọi là chỉ dụ Varenne.

Trong chỉ dụ Varenne có một đoạn nay quan trọng: Theo các điều 42 và 43 đạo luật ngày 29 Juillet 1881 thì các tòa án trừng trị mới được xử các dụ vụ phạm báng và lăng mạ đối với các người riêng cần theo điều thứ 8 chỉ dụ ngày 4 octobre 1927 thì trái hẳn lại: hai việc phạm luật trên kia thì chỉ riêng quyền xét xử của tòa Đại hình thôi.

Thành ra các bản án do các tòa Trừng-trị tuyên về hai nầy trong các xứ thuộc địa và nhượng địa Pháp như Hànội, Hảiphòng, và Tourane là những nói mà chỉ dụ Varenne đã tuyên-bố thì không có giá trị gì cả vì trái với điều 188 kể trên kia.

Xét ra thì chỉ dụ Varenne tuy là hợp lệ và đã có tuyên bố nhưng không thể thi hành vì rằng những sự phạm luật mà chỉ dụ ấy trừng phạt đã định trong đạo luật mà theo về phương diện pháp luật không hề có ở Đông-dương.

Nói xong về phương diện pháp luật đạo luật 29 juillet 1881 ở chỉ dụ Varenne thì diễn giả có kết luận mấy câu sau nầy:

— Các bản án về các vụ kiện các báo do tòa Trừng trị hoặc các tòa thượng thẩm ở đây đã tuyên kết đều không có giá trị gì nữa.

— Tất cả các bản án từ năm 1888 đến ngày nay nói về việc trừng phạt các việc phạm tội ở các xứ liên bộ tòa phúc án đều phải bác đi.

— Các tư pháp lý lịch có ghi các án ấy, phải xóa đi.

— Những người hiện nay đang chịu tội, vì các vụ kiện về báo giới phải tha ra.

— Không người dân nào ở các xứ bảo hộ phải truy tố về các tội về báo giới.

Theo diễn giả thì sự sai lầm về pháp luật đó phạm đến 47 năm nay, cần đợi quan Tổng trưởng bộ Tư pháp xét lại mà gỡ đôi.

Diễn-giả vừa nói xong, sứ-lọn đều về tay hoàn-nghênh. M. Tavernier có hỏi xem thính-giả có ai muốn nói thêm điều gì về vấn-đề vừa nói, M. Tirard một tay kỳ-cựu trong làng báo Tây, chủ-nhiệm tờ Colon français hiện đương bầu, có tỏ ý cảm ơn diễn-giả vì đã chỉ bị kết án theo luật-luật. Sau đó, Tavernier, nay lại được nghe cuộc nói chuyện về chỉ-dụ đó. MM. Daurelle chủ nhiệm báo France-Indochine, Candelon và Ngô-quan Cận cũng có bỏ thêm vài câu diễn giả đều lời phân minh. Cuộc nói chuyện nầy sẽ có ảnh hưởng tốt cái mà rằng tư người đến dự qua vì ở chức chưa được hoàn toàn.

T.B.T.V đu 4 Mai.

SỨC KHỎE HOÀN TOÀN

Nhức đầu, đau bụng, sôi ruột, buồn ngủ, những chứng bịnh mà nhiều người thường than là mắc phải, đều do ở nơi ruột không được mạnh khoẻ. Mỗi buổi cơm tối uống một viên grain de Vals sẽ làm tiêu hết mọi sự khó chịu nầy và làm cho cơ quan tiêu hóa cứ động đều đặng.

Cường phổi là yêu mệt vì ho sổ-mũi

không giữ gìn cẩn thận ho gió giang, rồi không hết sau ra sao? Nếu ta không chữa ngày thì ta sẽ mắc bệnh ho sưng cuống phổi kinh niêm, bệnh suyễn, bệnh ho vì sưng phổi.

BỆNH HO - SỔ-MŨI

HO BỊNH SƯNG CUỐNG PHỔI

sẽ chữa khỏi hẳn, không có gì giai giẳng nếu lúc ta mới mắc phải (hắt hơi, lợm giọng, ho gió), mà ta giữ gìn ống phổi ta và dùng ngày thứ

THUỐC VIÊN BRONCODYL

Khuất rất rẻ ràng, bất cứ lúc nào cũng được. Ta thấy kiến hiệu ngày hết ho, khỏi sổ mũi, mà lại bổ cả thân thể ta được khoẻ mạnh.

Bán đựng ban ở các hàng bào-chế và ở

Pharmacie Centrale J. MUS ở Saigon.

Xà-phòng Cadum

Giữ cho xà-phòng tinh hảo mà không sổ chất rắn đi như xà-phòng Cadum rồi cần để giữ vệ-sinh cho người ta.

Dùng sẽ lại cho lớn nữa vì rằng sẽ không thấm nước, nó khô mỗi cho nên đúng được dần bít, không phải phạm chất nào

NẾU BỆNH HO

LÀM ĐAU RỨT NGỰC...

Không bao giờ ta gặc tiếng ho ngày lẫn đêm. Trước hết bị phát sanh, nặng đầu, ngạt mũi. Trước tiếng thường ho khan vài tiếng, sau lần dần thành ra ho sóc ra cả ngày, trong ngực đau nhức vô kể.

Đối các người mắc bệnh cảm bệnh hễ sổ mũi đã lâu không chữa, các người nào đang chữa ngày lập tức uống thuốc ngọt hiệu "Vosges Cazé" ngay đi. Các ông lương y chẻ là chưa bệnh ho thì chỉ có thuốc ấy là kiến hiệu nhất, ho nặng cũng vậy.

Chúng tôi không ăn nói nhẹ nhàng đâu. Các người hãy đọc mấy câu nầy của ông G. Lecomte (Deville, Ardennes):

« Tôi dùng thuốc ngọt xir Vosges đã mười ngày nay. Ngày từ mấy hôm đầu, tôi đã thấy thuốc đó kiến hiệu một cách là lùng quá. Nay tôi được dễ chịu lắm, ho đã sắp tan, ngủ yên ổn trước. Vì vậy trong họ tôi ai cũng dùng thuốc ngọt "Cazé" cả »

Coi như vậy, các người thử nghĩ mà xem: thuốc ngọt hiệu "Vosges Cazé" đã kiến hiệu cho nhiều người khác sao lại không kiến hiệu cho các người?

Hoặc các người mắc bệnh ho sổ mũi, hoặc bệnh ho đờm, hoặc bệnh hen, nghe như gió thổi trong phổi và ho cả ngày, uống ngay thuốc ngọt "Vosges Cazé", chỉ có thuốc đó làm cho đỡ ngay.

Sirop des Vosges Cazé

Bán tại các hiệu bào chế, nay tại hiệu

AI MÀ DÙNG THUỐC HƯƠN của ông Lương-y DEHAUT

cụ XÒ

thì chẳng cần chi phải

CỰ ĂN

và ăn cuống trong phòng.

Thuốc hươn nầy sẽ uống lâu và đã mau sẽ tại sẽ rất êm thấm

Bán tại

Nhà đang Lương-y DEHAUT, rai Fleurus, St Denis, Paris, và hiệu trong các đầm thuốc đều có bán.

Đại-tiện tuổi-táp chính ra nhiều bịnh.

Nếu muốn chánh khỏi, xin dùng:

thứ thuốc VÉRITABLES «GRAINS de SANTÉ du Docteur FRANCK»

RẤT THẦN HIỆU
RẤT TIỆN
RẤT DỄ

Bán ở khắp các hàng bào-chế tây.

TIỂU-THUYẾT SỐ: 12

鏡花緣

Cảnh-hoa-duyên

Dịch-giả: *Trần-trọng-Hạp*

Hồi thứ tư

Bà quan tới phương-viên dự yến. Chúng hoa bị trọng tội giáng trần

(Tiếp theo)

biết mội vị Đế-vương ở Hạ giới, hạ chỉ giục trăm hoa đua nở ban đêm, Tiểu-tiên không biết việc ấy cho thường, cho nên Tiểu-tiên chưa tới Thiên-đình diện tâu, nhớ ai hai trăm năm về trước, Tiểu tiên có định Phạt-ước với Thường-nga, (1) nay Tiểu-tiên lâm sự tai nạn, định chắc là Thường-nga bảo hại, việc nầy nhờ Tiên-cô chỉ giáo, họa may Tiểu-tiên thoát tội lỗi của mình?

Ma-cô châu mày một cái mà nói rằng: khó lòng quá..... chúng ta chưa thấy chỗ huyền vi của tiên-đạo, chỉ biết dì vãng chớ không biết tương lai, dương lúc định phạt ước với thường-nga, nào biết sau hai trăm năm xảy ra việc ấy.....

Xưa Thường-nga và Tiên-cô giác khẩu, hễ nào Thường-nga cũng lưu tâm báo oán về sau, bây giờ Tiên-cô phải tới xin lỗi với Thường-nga, họa may khỏi cầu hậu hoạn, bằng không thì Thường-nga tham tấu với Thượng-đế, Tiên-cô khó nói an thân, sự cầu cứu trong lúc lâm nguy, Tiên-cô phải khuất thân lâm vậy.

Bách-hoa-tiên-tử lắc đầu lia lịa mà đáp lại rằng: lúc trước Tiểu-tiên giác khẩu với Thường-nga, hai đàng gặp mặt nhau không chào hỏi một tiếng, nay có tội cam lòng chịu tội, không mặt nào xin lỗi với Thường-nga.

Ma-cô tức cười mà nói rằng: Tiểu-cô không xin lỗi với Thường-nga, bề nào cũng bị Thường-nga làm nhục, theo ngu ý của Tiểu-tiên đã biết, Tiên-cô sẽ bị quét hốt hoa rụng tai cung Quảng-hàn (cung trăng) ba năm.

Bách-hoa-tiên-tử nói: Tiểu-tiên tu hành đắc đạo, không tỉ như bọn nữ-tì, đầu Thượng-đế hành phạt tội lỗi thế nào, không đến nỗi quét hốt hoa rụng như đứa nữ-tì vậy, và Tiểu-tiên đã có lời ước hẹn lúc trước, là Tiểu-tiên ước hẹn với Thường-nga, nếu phạm tội về sự trăm hoa đua nở ngày sau, Tiểu-tiên chịu đày đọa xuống hồn trần cam đã, ngày nay mang tội về việc ấy, Tiểu-tiên không quên lời ước hẹn hồi xưa, việc nầy sẽ thính mạng ở Thiên-đình, Tiểu-tiên không biết nói sao được nữa.

Bách-hoa-tiên-tử vừa nói dứt tiếng, xem dáng mặt buồn thiu, tức thời từ tà Ma-cô, lui gót trở về hồn-Động.

Hai đứa Nữ-đồng giữ cửa, thấy Động-chủ (Bách-hoa-tiên-tử) đã về rất mừng, tức thời thuật lại mọi sự xảy ra hồm trước kia, đặng Động-chủ biết tình hình chưrõ, trước hết nói trăm hoa đua nở, bởi phụng chiếu-chỉ của Vô-tác- hiên, (Vô-hậu) kế nói Nữ-đồng của Thường-nga tới thôi thúc hai lần, biểu Động-chủ đi quét hốt hoa rụng

Không ngờ Thường-nga nhục nhã mình đến thế, Bách-hoa-tiên-tử lấy lâm bổ thẹn quá chừng, Tiên-tử ngẫm nghĩ chút lâu, buộc minh phải hối ăn cho Thường-nga được biết, tức thời khiến bọn Nữ-đồng lâm Thông-tin, biểu bọn kia tới chỗ ở của Thường-nga mà thưa chuyện lai rằng: theo lời phạt ước hồi trước, nay Động-chủ của Tiểu-đồng cam chịu giáng trần, còn quét hốt hoa rụng là việc nữ-tì. Động-chủ của Tiểu-đồng không chịu nhục mà làm vậy

Bọn Nữ-đồng nghe giới Bách-hoa-tiên-tử bảy biểu như thế, bọn nó lật đật lánh mạng ra đi.

Ngày ấy vừa buổi chiều hôm, Bách-hoa-tiên-tử còn ngồi một mình suy nghĩ, bỗng thấy ba vị Tiên-tử của Bách-thảo-hoa, (2) nói gót vào trong

(1) Bách thảo là trăm thứ cỏ, Bách quả là trăm thứ trái, Bách cốc là trăm thứ lúa, ba giống cỏ, trái, lúa ấy, có ba vị Tiên-tử làm chủ.

Động một lần, xem diện mạo của ba vị kia, đều có vẻ buồn rầu như một

(Còn nữa)

Các cô chăng nên dùng

Mấy thứ Crèmes không tốt mà thoa cho mất da nhăn và bỏ khuyết điểm trên mặt các cô.

Khoa học bi-phu

nhờ sự thí nghiệm lâu năm hiến cho các cô một thứ Crème rất tốt, chế ra làm hai thứ

CRÈME SIMON

CRÈME SIMON M.A.T.

Thứ nầy cũng có chất tốt như thứ kia vậy.

Thứ ấy thường thì tiêu hết đốm đen trên da mặt.

Mới vị thơm tho. Hết thoa Crème nầy, đâu cho da mặt trình thế nào, thì thấy da thật đặng mát mẻ minh mang.

Crème nầy làm cho phấn dồi ngoài đặng đính vào da mặt bằn là.

Hai thứ Crème nầy, thứ nào cũng tốt hết!

NÀY THUỐC CHỮ DANH

CHỮA BỆNH

ĐAU-LƯNG

THUỐC VIÊN FOSTER chữa khỏi bệnh đau lưng do thận sinh ra. Lại cũng là thuốc thần diệu nhất để chữa bệnh thấp, bệnh đau-ngang-thắt-lưng, bệnh nhức-xương, bệnh sung-mắt-cá. Lại còn khi nước tiểu đục, hay vàng, hay nếu có chất vôi, thì nên dùng ngay THUỐC VIÊN FOSTER. Ai càng dùng THUỐC VIÊN FOSTER thì không những bệnh sẽ khỏi hẳn, mà mình lại thấy chang-kiện, nhẹ-nhàng để làm việc. Các bà khi sắc bông, huyết mạch không điều hay ngày ngất, mỗi năm nên sơi vài lần THUỐC VIÊN FOSTER.

Một Hộp 8f50 **PILULES FOSTER** Hai Hộp 14f85

CHỮA THẬN VÀ BÀNG QUANG

Bán tại các hàng bào chế lớn và gởi [illegible] tại nhà H. RINAC, Pharm., số 28 Phố Ferdinand, PARIS.

SANTAL MIDY

PHẢI COI CHỪNG ĐỒ GIẢ MẠO

MẤY HÀI CÁI KÝ TÊN : MYDI

SANTAL MIDY

(Sân-tan Mi-dỵ)

Thuốc nầy hiện và tinh hảo để trị bịnh *đau lận*, mới cu gi đều thần hiệu, (không có dùng thứ Copahu và không cần thục).

Mỗi hoán bọc đều có đóng hiệu MIDY

Buôn bán lớn, số 8, Đường Vivienne, Paris

Trong mấy nhà Thuốc

NƯỚC MẠCH SUỐI LANGSA HIỆU

VICHY CÉLESTINS

ĐỒNG TRỪ LÀNH CÁC CHỨNG :

Nhức xương cốt, bịnh hay mắc đái, đau mình nhức gân, đi lạn cạn có cát, đau lắc-léo

CÁC VỊ SẠNG HIỆU VICHY-ÉTAT

SEL VICHY-ÉTAT — Điểm vị rất tốt trong nước mạch chế ra để pha làm ra nước suối

PASTILLES VICHY-ÉTAT — Uống hai ba liều, khi ăn rồi thì để tiêu tụng.

COMPRIMES VICHY-ÉTAT — Để cho mỗi người làm ra nước mạch hơi đá, uống cho ăn mau tiêu.

COI CHỪNG LẺM BỐ GIẢ MẠO, MẤY CHƯỚC

Quả báo chăng ?

của HÒNG-THANH

Ông hương sư Trần vốn là một bực phú gia cự-phách ở làng Long-Hải song con người ta thường thường hễ được hão con thì mất hão của; còn được hão của lại hiếm hão con. Ông hương sư rất giàu có, nhưng con cái thì lim; vợ ông hồi mới về, với ông có sanh song-đôi được một lần hai gái, rồi chịu «nâng» riết tới bảy giờ, giải chăng có thay - nghén nữa.

Hai người con gái của ông hương sư, tuy đã sanh đôi mặt lòng song đến lớn lên, nhan sắc và cử-chỉ khác xa nhau nhiều lắm. Cô lớn - cô hai Xuyến dung mạo tầm-thường, bẩm-tính thật thà chất phác, thì vợ chồng ông hương sư đã gả cho một thầy kỹ-lục, hồi khi mới nên mười sáu tuổi đầu rồi. — Duy còn cô nhỏ - cô ba Vân người tầm thước mảnh mai, môi son, má phấn; gương mặt sáng rỡ, cặp mắt long-lanh; tuy mái tóc không được đen-huyền, song nhờ khéo uốn, nên dợn cong lên, coi đẹ mê-mẩn lắm. Tánh của cô lại khôn ngoan, dạn dĩ; từ tư cách cho đến chuyện trang-sức bên ngoài, cái chi cô cũng chuộng mới hết. Gái như cô, tuy không phải được ở thành-thị mạc lòng; chớ cũng có thể gọi là vân-minh đến hai phần ba được vậy. Lại còn một tánh đặc biệt hơn nữa, là cô ba Vân rất kén-chồng mà người dùng đáng như cô, kén chồng là phải. Cha mẹ có giàu, không con trai; có tuy là gái, nhưng có thể hưởng trọn tất cả gia tài; nếu cô không ráng lọc lừa cho được một ý-trung-nhân xứng đôi vừa lứa, thì thì thiên hạ coi cô ra cóc-rất chi!!!

Cô ba Vân kén chồng, kén chồng gắt.

Vợ chồng ông hương, thế cũng bằng lòng cho con - kén-chồng - lắm; vì chắc ông ba đã xét: chuyện đôi-bạn là một chuyện tối trọng, có quan-hệ đến sự hạnh-phước và sự khổ-não của suốt cả một đời người con gái.... Bởi vậy nên, thà để cho con nó quyền-sở-hữu, rồi mai sau đâu sướng hay cực, nó cũng chẳng trách phiền chi cha mẹ.

Rồi mỗi khi, có ai đến nói con gái, vợ chồng ông hương sư đều dò hỏi ý cô ba: hễ cô ba không bằng lòng, là vợ chồng ông hương sư thứ định không gả.

Nói cho phải, trong những người gấm-ghé dợm hỏi cô ba về lãm vợ, cũng có nhiều trang hàn-hôi dé-chịu lắm chớ; thế mà chẳng hiểu sao đều bị cô ba cự-tuyệt. — hãy vậy, rồi có người nói: « Con Ba Vân nó ỷ giàu, và kiêu-cáng lắm, ai tới nói nó, bắt cứ là người phải, người chẳng, nó cũng kiếm chuyện mà chê đề người ta hết, để thử coi rồi đây nó kén ông rồng, ông tiên chi cho biết ».

Bắt đầu từ khi mười sáu tuổi, là cô ba Vân động mối tơ hồng — nghĩa là vào lúc ấy, đã có người cậy mai đến nói — nhưng mà, mãi đến bấy giờ, cô ba đã ngoài hai mươi tuổi, mà rồi cô cũng vẫn còn ở vậy kén chồng. Mục-đích của cô kén chồng, là thế nào?... chẳng ai hiểu được!. Duy hễ ai tới nói, là bị cô gạt ngang đi.... Thậm chí, danh giá như cậu năm Nhân là tay công-tử phú-hộ, mà rồi bước tới...cũng bị cô chê, là đen-đúa xấu xa, ôm cà-tong như người mắc bịnh lao sức huyết. Cho đến thầy kỹ lợ, lương mỗi tháng trên bốn chục đồng; đến xin nói cô, cô lại chê thầy là con heo thiến; mập ú nú ủ nu, bản mặt phịch, to trôm-trêm cái mâm: đi nói - nịch không muốn cựa quậy nổi.

Ít bông đẹp trai như anh tư Giàu thì cô ba lại nhũng trề, cho rằng: cóc mà đòi ăn guốc; nghèo gần bị phát-mãi gia-tài, mà còn đèo-bòng nói vợ tiên!.....

Tuổi cô ba, càng ngày càng trộng; tánh khí người của cô càng bừa càng tăng.... thiên hạ thấy gương anh tư Giàu cậu năm Nhân, thấy kỹ lợ chê nhạo rồi ghét lánh xa... chẳng ai thèm để ý đến cô ba nữa. Rồi mai mối thưa thớt tới lui một lúc, làm cho vợ chồng ông hương-sư, nghĩ tới duyên phận con gái, mà bất giựt mình. Ông sợ cô ba đã lớn mà chưa chồng, thân-thức bằng khuân, dân không nói rồi sanh sửa làm nhăng thì xấu ho đến ông bà, cha mẹ.

Vợ chồng ông hương sư sợ phải vì chung-quang kia, đã hiểm chi những gái quá lứa, nón nao bất từ mà sanh xăng..... Họ con nhà tầm-thường còn nhục nhã lắm; chớ mình danh cao giá-trọng, phải sợ phòng hờ nhiều như vậy chớ sao ?

Cũng có khi, thừa dịp vấn vẻ, không ai; vợ chồng ông hương sư kêu con mà hỏi: « Vân! con tính đánh chỗ nào thì đanh phứt cho cha mẹ vui lòng, bớt lo chới con ở vậy lứa kén hoài, rồi ra lỡ thì, lớ lứa, thì đỡ khôi gặp nạ-dòng... »

Cô ba khẩn khái trả lời: « cha mẹ hỏi con ngạc quá, chưa phải duyên, phải nợ, rồi biểu con ưng là ưng làm sao: con có thân, thì con biết giữ gìn thân, cha mẹ đừng lo chi, cho một trí.....

Nghe con nói vậy, vợ chồng ông hương sư lâm-thinh, mà mặt có vẻ rầu rầu....

Cô ba Vân có chồng!

Cô có chồng thình lình quá... ở trong làng, trong xóm mà chẳng mấy người hay! Từ ngày đăng trai đến làm lễ hỏi, cho đến ngày đám cưới chỉ cách nhau có một tuần lễ.

Đám cưới của một vị nữ-công-tử, nhan sắc tuyệt luân mà rất gấp-rúc và sơ sài quá. Vừa họ đăng trai, vừa họ đăng gả, tính gom chừng bao hực người xum nhau rượu thịt he-hả, rồi cho chàng rể, cô dâu làm lễ hiệp-cẩn là xong việc.

Cô ba Vân có chồng! — sau ngày đám cưới, thiên hạ mới hay, đồn rùm lên.... Rồi họ áp nhau hỏi cho ra lịch sử - người chồng yêu-quí của cô ba Vân.

Chàng ấy là ai?

Xin thưa: là anh sáu Tệ, một tên dân ruộng ở trong làng, cha mẹ anh nghèo, nghèo sát đất; anh phải ra thân ở mướn cho vợ chồng chủ hương sư Trần. Ở được vài năm rồi anh lại thôi ra; thôi ra vài tháng kế bảy giờ đi nói cô ba Vân đó.

Đã dốt lại nghèo mà diện mạo cũng xấu xa quê kịch; anh sáu, nhỏ hơn cô ba Vân đến bốn tuổi.-Thế mà anh lại nói cưới được cô ba thiệt nghĩ cung là hữu phước, hữu phần cho anh sáu tệ lắm nhỉ ???

Thấy cô ba kén chồng! mà bây giờ lại ưng anh sáu Tệ! thì thiên hạ đều nhao-nhao lên mà bình-phẩm: « Con Vân nó bị quả-báo; đán thấy, đàn ông không chịu lấy; mà hồi nay lại lấy thằng đàn cày, Lão trăng già cũng khéo trớ-trêu thật. »

Cách năm tháng sau ..... một buổi sớm mai, độ vào khoảng tám giờ rưỡi; cô ba Vân, mình mặc đồ đen, đầu đội khăn ni trắng, tay bế một đứa nhỏ mới sanh, từ-từ ở trong nhà bảo sanh bước ra, sau lưng cô anh sáu Tệ ôm mền gối cùng đi kế.

Ra khỏi cửa nhà thương, đã có một chiếc xe hơi đậu bên vệ đường chờ sẵn. Vợ chồng anh sáu vừa bước lên xe, ngồi thì anh tài-xế đã mở máy, xe rù-rù chạy...

Sau ngày đám cưới mới có năm tháng; mà cô ba Vân đã có con.... mà con lại giống cha như khuôn đúc !!.. Thiên hạ ở nội vùng Long-Hải, thấy vậy đều ngạc nhiên dừng - dừng - dưng... Rồi họ thăm - thì với nhau có một giọng: — Mê! bộ chắc con Vân nó « Cup » trước với thằng Tệ, tự hồi thằng kia còn ở đợ với nhà nó lận chớ gì!!! « cup » lén với nhau có mang - mền, rồi giả ý đi nói, đi cưới cho rồ ràng một chút, đặng che miệng thế gian, đỡ xấu hổ.

Thôi! chính vậy rồi, phải vậy nữa, nhiều không phải như thế, sao mới cưới có ít tháng, mà chửa đã gặp dường ấy. Con gái làm bộ kén chồng, cho quả-lứa; rồi làm bậy-bạ quơ càng, quơ tạm như vậy; chớ nào phải quả đời, quả báo gì đâu!!! Bên chi đời thường vì: Giả kén thẹn hôn là trứng lâm. »

POUDRES DE CANE DE COCK — Docteur DE COCK

CÁCH TRỊ BỊNH ĐAU

CAN, TÌ, PHẾ PHỦ

BẰNG THUỐC BỘT

POUDRES DE COCK

Có nhiều vị thuốc ngoại khoa uống vào trong đau là bịnh đau đầu, đau tỉ phế phủ, không để nó làm cho hỏ đau nữa; một lát mà thôi bịnh trở lại nặng [illegible], là vì thuốc không thấm vào gốc bịnh.

Cần nhiều ai ai đều muốn trẻ cho tuyệt bịnh, Thuốc bột *Poudres de Cock* là một vị thuốc thần hiệu, vì mang vì nó làm cho Can, tì phế phủ đều trong sạch hàng ngày chuyển vận đồng nhau mà làm cho vật thực có ích cho con người.

Uống thuốc bột *Poudres de Cock* vật thực vào nó tiêu hóa cũng được hết, nó thấm và bổ máu thịt, thêm sức cho được khỏe mạnh.

Muốn trừ bịnh đau tỉ-vị cho tuyệt gốc rễ, ăn uống không tiêu đau bao tử mắc-rưng, sinh ruột, sưng bao tử, sưng ruột, đau gan; muốn cho chứng bịnh ấy không bao ra bịnh huyết suy, giảm gân, giảm cốt, bịnh nước tiểu ngọt như cô trông trắng, trông gà đau bắn tim, vì ở lói và các chứng bịnh nặng hơn nữa, nước hay là sau khi ăn cơm uống một liều thuốc bột *Poudres de Cock*

Hỏi thuốc bột *Poudres de Cock* đựng trong hộp thiếc để bán trong các tiệm thuốc tốt và tại chỗ bào bế ở thành JEUMONT (tỉnh NORD)

Thuốc mới bài, uống vào lỗ miệng, trị

BINH TIÊM LA

Uống thế khỏi chích thuốc

Thuốc viên — BISMUTH — ARSENIC — MERCURE — SYPHILIS

SIGMARGY

Laboratoire Chimiothérapique, 2, Place du Théâtre Français, PARIS, et toutes Pharmacies.

CÔNG-DỤNG THUỐC VIÊN PI-LUIN-LỞ PANH KỞ

(PILULES PINK)

RẤT THẦN HIỆU ĐỂ CHỐNG LẠI SỰ YẾU MỆT CỦA CÁC CƠ THỂ

Thuốc *PILULES PINK* sinh nhiều máu tốt và tăng nhuận các cân tấy; thuốc nầy làm cho biết đói, làm cho các nước trong dạ dày chóng sinh và giúp sức mạnh cho các công việc của cả các cơ thể.

Cho nên thuốc *PILULES PINK* thật đáng gọi là thuốc đại thần hiệu để chữa bịnh thiếu-máu, bịnh phiền-muộn, bịnh gầy-mòn, các bịnh tơi thì lớn số và bịnh trẻ vẻ già, bịnh đau hao-hi, bịnh nhức đầu, bịnh cân lực mỏi mệt.

PILULES PINK POUR PERSONNES PALES

Thuốc PILULES PINK bán tại khắp các hàng bào-chế tây